

Notulen

van het verhandelde in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Midden-Delfland, gehouden op dinsdag 19 mei 2026, 19.30 uur.

Voorzitter : mevrouw F.I. Noordermeer-van Slageren, burgemeester

Griffier : mevrouw W. Tieman

Aanwezig : mevrouw A. van den Akker (Mijn Partij), de heer B.J. Ammerlaan (Mijn Partij), de heer P.C. Eijgenraam (CDA), mevrouw E.E. Geense (VVD), de heer R.A. Hedges (VVD), de heer N.C. Knaap (OGP Midden-Delfland), de heer M.J. de Kok (Mijn Partij), mevrouw S.A. Koppert (OGP Midden-Delfland), mevrouw D. Langeveld (CDA), mevrouw L.C. van der Lans (D66), de heer F.J. van Lier (Mijn Partij), mevrouw I.Y. van der Marel (VVD), mevrouw A.C.A.J. Poels (CDA), de heer M.W. Renzen (VVD), de heer E.N.H. Roeling (Mijn Partij, t/m agendapunt 8), de heer J.P. van der Spek (Mijn Partij), de heer R.E. Vieira (D66) en de heer P.T.C. van Oyen (Mijn Partij, na agendapunt 11).

Afwezig : -

Tevens aanwezig: de heer M. Klijmij-van der Laan (t/m agendapunt 4), mevrouw M. Oderwald-Ruijsbroek (t/m agendapunt 4), de heer F.A. Voskamp (t/m agendapunt 4), wethouders; mevrouw W.J.W. Keijzer-Broers (vanaf agendapunt 9), mevrouw W. Renzen-van Leeuwen (vanaf agendapunt 9), de heer E.N.H. Roeling (vanaf agendapunt 9), wethouders.

1. Opening van de vergadering

De **voorzitter**: Goedenavond, geachte raadsleden, alle aanwezigen, op de tribune in de zaal, college, griffier en de bode, niet te vergeten, en ook voor de mensen die thuis met ons meekijken. Welkom bij deze extra vergadering van de raad; een vergadering die in het teken staat van de afronding van de collegeperiode en de start van de collegeperiode 2026 -2030. U bent als raad vanavond compleet. Er zijn geen berichten van verhindering. Daarmee open ik de vergadering. Vorige week, op dinsdag 12 mei, zijn er tien burgercommissieleiden door de raad benoemd. Negen van hen hebben daarna de eed- of de verklaring afgelegd. De tekst die daarbij gebruikt is, was per abuis de tekst van een raadslid en niet van een burgercommissielid. De tekst is hetzelfde op twee punten na. Ik stel de raad hierbij voor om te besluiten dat waar "om tot lid van de raad benoemd te worden" is gezegd, dit "om tot lid van de raadscommissie benoemd te worden" moest zijn en waar "als lid van de raad" werd gezegd, dit "als lid van de commissie" moest zijn. Gaat u daarmee akkoord? Aldus besloten.

1a. Installatie burgercommissielid

De **voorzitter**: Een van de benoemde leden, de heer Bergen, was vorige week met kennisgeving afwezig. Dat betekent dat hij vandaag de verklaring en belofte zal afleggen en daarna de functie als burgercommissielid opnieuw kan gaan uitoefenen. Ik wil de heer Bergen vragen om naar voren te komen om de verklaring en de belofte af te leggen. Ik verzoek alle aanwezigen voor zover het mogelijk is, om te gaan staan voor dit officiële moment.

U gaat de verklaring en belofte afleggen. De tekst ga ik aan u voorlezen en u antwoordt daarna met 'Dat verklaar en belof ik'. De tekst van de verklaring en belofte luidt als volgt:

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van een raadscommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de commissie naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer **Bergen**: Dat verklaar en belof ik!

De **voorzitter**: Dan mag ik u van harte feliciteren en welkom heten als nieuw burgercommissielid.

Daarbij hoort een bos bloemen en een rondje langs de raadsleden om de felicitaties in ontvangst te nemen.

2. Spreekrecht voor belangstellenden

De **voorzitter**: We gaan door met agendapunt 2, het spreekrecht voor belangstellenden. Ik kan u aangeven dat zich geen spreker heeft aangemeld, dus we sluiten dit agendapunt meteen af en gaan naar agendapunt 3, het vaststellen van de agenda.

3. Vaststellen van de agenda

De **voorzitter**: Kunt u instemmen met de agenda zoals die zo voorligt? Zo ja. Dan gaan we naar het volgende agendapunt.

4. Afscheid van de wethouders Voskamp, Oderwald-Ruijsbroek en Klijmij-van der Laan

De **voorzitter**: Het volgende agendapunt is het afscheid van de wethouders Voskamp, Oderwald-Ruijsbroek en Klijmij-van der Laan. Ik ga hen allereerst zelf toespreken. Vervolgens zullen de fractievoorzitters van het CDA, OGP Midden-Delfland en D66 spreken en/of een ander lid van de fractie. Ook dat is uitstekend uiteraard, maar er zullen in ieder geval sprekers zijn. Daarna willen wethouder Oderwald en Klijmij kort het woord tot u richten. Ik ga naar het spreekgestoelte toe. Nou, daar zitten en staan we dan. Vandaag staan we allereerst in deze vergadering stil bij het afscheid van jullie als de drie huidige wethouders en laat ik u allen eerst en jullie ook even kort mee terugnemen naar het begin. Op 30 juni 2022 nam burgemeester Rodenburg het coalitieakkoord 2022-2026 in ontvangst op zijn laatste werkdag. Het nieuwe college begon met waarnemend burgemeester Van Hemmen en wethouders Renzen, Oderwald en Ten Have. De heer Ten Have is in december 2022 vertrokken en in februari 2023 opgevolgd door de heer Voskamp, beiden van het CDA. Mevrouw Renzen vertrok na besluitvorming over het azc en de VVD verliet toen de coalitie en OGP Midden-Delfland sloot aan met de heer De Leede en vanaf juli 2025 met de heer Klijmij. Waarnemend burgemeester Van Hemmen werd na anderhalf jaar vervangen door ondergetekende als kroonbenoemde burgemeester op 18 december 2023. Dat was even een stukje geschiedenis. Nu terug naar het wethouderschap.

Wethoudersposten hebben in aanvang een historisch gemiddelde van vierenhalf jaar. In de praktijk is dat tegenwoordig vaak korter door politieke wisselingen, coalitiebreuken en tussentijds vertrek. Zo is dat ook in de praktijk in onze gemeente gebleken. Gemiddeld zit een wethouder op dit moment tussen de één en vier jaar, aldus het dashboard Staat van het Bestuur. Binnenlands Bestuur besteedde in zijn magazine van november 2025 specifiek aandacht aan het ambt van wethouder en schreef in het magazine onlangs: "Om nieuwe wethouders voor te bereiden op die mooie hondenbaan, is persoonlijke weerbaarheid net zo belangrijk als politieke vaardigheden." Toch zien veel wethouders hun eigen ambt gelukkig nog steeds als een van de mooiste functies die je maar kunt hebben. Van onze drie lokale wethoudersposten, is er één van de drie wethouders vanaf het eerste uur in deze raadsperiode wethouder geweest die de termijn voor de volle 100% heeft volgemaakt en dan heb ik het over Melanie Oderwald. Geboren en getogen in Schipluiden. Je ouders waren breed actief in het verenigingsleven. In het dorp lopend was het hand opsteken met regelmaat gekoppeld aan een oud-klasgenoot of een oom of tante van Melanie. De klarinet heb je onlangs ook weer uit het koffertje gehaald. Je hebt onder andere volgens mij weer gespeeld in Sint Caecilia, heb ik begrepen. Melanie, je bent een zeer gedreven en passievol persoon. Je wilt het goede doen voor de samenleving en in het bijzonder voor onze mooie gemeente Midden-Delfland. Het was je eerste wethouderspost en je hebt er vanaf het begin serieus werk van gemaakt om daarin zo professioneel mogelijk je rol op te pakken. Je kon grote, complexe processen goed doorgronden en was in het college de consistente, oplettende en vaak corrigerende wethouder op kleine details, vanmorgen nog, die niet correct waren. Je hebt een ijzeren geheugen en was soms ook volhardend en vasthoudend in zaken die je met volle overtuiging ingebracht en/of verdedigd hebt. Toen ik je vroeg waar je nu het meest trots op bent geweest in de afgelopen raadsperiode, hoefde je niet lang na te denken. Als eerste noemde je het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, het IHP, vastgesteld op 22 oktober 2024. En meteen als tweede de Landschapsbiografie van Midden-Delfland, die in de zomer van 2025 gepubliceerd is. Mooie prestaties. We gaan jou herinneren als een wethouder met enorme inzet voor Midden-Delfland, die lange dagen maakte en alle stukken voor onze collegevergaderingen zorgvuldig voorbereidde. Over lang gesproken. Langlaufen is ook een grote hobby van jou, weet ik ondertussen. We hebben je zelfs in

langlaufftenue aan de collegetafel gehad. In de winter, toen Midden-Delfland betoverd werd door de witte wereld en jij in de sneeuw al langlaufend naar kantoor kwam. Ook wintersporten met je gezin doe je met veel passie. Ik zou willen zeggen: wat je ook gaat doen na deze periode, hou de passie en gedrevenheid vast in je nieuwe avonturen. Veel dank voor je inzet en alle goeds toegewenst.

Dan kom ik bij Fred Voskamp, een ervaren wethouder die vanuit Maassluis de mores van het politieke spel reeds kende. Je was bereid gevonden om vanuit de buurgemeente als wethouder en als eerste locoburgemeester in te stappen in een rijdende trein in Midden-Delfland. Vaak op de fiets, met helm, op, via de Gaag naar het gemeentehuis. Beginnend met een hartelijk goedemorgen wensend naar iedereen bij binnenkomst in het gemeentehuis. Je begon als wethouder in de tijd van de dynamiek rondom het azc. Een pittige tijd, die veel van je gevraagd heeft als persoon. Betrouwbaar en degelijk ging je te werk. Je durfde lastige zaken bespreekbaar te maken en schroomde niet om te adviseren en/of te corrigeren op diverse zaken. Je pakte vanuit die diverse rollen en taken, dus ook ingewikkelde, tevens de volle verantwoordelijkheid. Daar heb ik veel respect voor, want het was echt niet altijd gemakkelijk om staande te blijven en het goede te blijven doen voor de gemeenschap. Daar stond je en sta je voor vanuit een zuiver kompas. Toen ik jou onlangs vroeg waar je trots op bent, als je terugkijkt, vertelde je dat je trots bent op de financiële resultaten die voor Midden-Delfland geboekt zijn, zeker ten tijde van de lastige periode in 2025 en dat er een Woonvisie Midden-Delfland 2024-2030 is vastgesteld in juli 2024 met perspectief voor de toekomst. En ook dat we als gemeente het lef hebben gehad om op het gebied van afvalverwerking nieuwe stappen te durven zetten. Last but not least ben je ook een trotse vader en echtgenoot, die de nodige zorgtaken in familieverband heeft opgepakt. Zoals je zelf aangaf, heb je alles in deze collegeperiode zo goed mogelijk en naar eer en geweten opgepakt. Veel dank voor jouw inzet en bijdrage die je geleverd hebt aan het mooier en beter maken van onze gemeente. Ook in regionaal verband. En ik weet niet of u het weet, maar Fred is trouwe fan van Sparta. Al jaren bezoekt hij met grote regelmaat de voetbalclub in Rotterdam. Een mooie parallel durf ik te maken met Sparta. Een degelijke club, dat is Fred ten voeten uit. De bal rolt nu uit het speelveld van Midden-Delfland een andere kant op. Even een pauzemoment en met vakantie met je vrouw en dan een volgende stap. We zullen zien waar je volgende uitdaging in werkveld op uitkomt. Sowieso dank en alle goeds voor de toekomst toegewenst.

Tot slot kom ik dan bij Michel Klijmij-van der Laan, wethouder en opvolger van Bart de Leede sinds juli 2025. Wethouder Buitengebied, Verkeer en vervoer, Bewonersparticipatie en Openbare werken namens de OGP Midden-Delfland. Negen maanden geleden kwam je bij ons binnen. Sommige mensen hebben mij toen wel aangesproken met de opmerking: wat kun je nu nog betekenen in zo een korte periode voor zo een gemeente? Zeker als je hier niet vandaan komt. Niets is minder waar. Vol verve en enthousiasme kwam jij binnengevlogen en ging je voortvarend aan de slag met jouw dossiers. Met het ov, op de fiets, met flitsende schoenen aan. Met regelmaat in pak, met een flitsende stropdas en/of bijbehorende sokken. Als een frisse wind met kennis en expertise meenemend vanuit jouw wethouderschap uit Gouda, waar de bodem nog een stukje lager ligt. Bodemproblematiek was dus bekend. Je was en bent aardrijkskundeleraar. Hoe vaak ik jou niet heb horen zeggen dat je 'die en die nog les hebt gegeven'. Dat docentschap was echt duidelijk merkbaar. Je kan een boodschap helder overbrengen met humor. Je genoot zichtbaar van het maken van een kwinkslag en van de rol als bestuurder en verbinder binnen en buiten onze gemeente. Je hebt je op een aantal dossiers vanaf het begin sterk op de inhoud ingezet en vervolgens mooie successen geboekt. Je vertelde trots te zijn op onder andere de terugkeer van de directe busverbinding tussen Maasland en Delft, op de concrete afspraken voor het Centrumplan Schipluiden en niet op de laatste plaats de Dorpenvisie Midden-Delfland. Afgelopen week heb je nog als laatste bestuurlijke performance in de Hoornbloem gespeecht. De dorpenvisie is opgeleverd en kan doorontwikkeld worden. En jij gaat ook weer door naar een volgend hoofdstuk in je loopbaan. Dit is voor ons nog een verrassing en dat gaan we vast en zeker nog horen. Veel dank en waardering ook voor jouw inzet en bijdrage aan onze gemeente. En toen was ineens het einde in zicht, zoals je schreef op LinkedIn. Een mooie post met dankwoorden aan velen waarvoor jij andersom je waardering ook hebt uitgesproken. Als familieman en trotse vader van drie Lego-liefhebbende en fijne dochters wens ik jou met je gezin dan ook alle goeds en nieuwe avonturen toe. In jullie reizen die je graag met elkaar maakt en ook in de voor ons nog onbekende werkwereld.

Tot slot, drie wethouders die hun post verlaten. It's all in the game. Ook namens alle ambtenaren, hier lang niet allemaal aanwezig, maar heel veel dank voor jullie inzet. De wisseling van de wacht is schakelen. Voor jullie persoonlijk, voor de ambtenaren en straks ook weer voor het nieuwe

college. Laten we daarbij het goede koesteren en vooral onze energie en aandacht richten op een gezonde toekomst in alle opzichten. Dank u wel.

Dan wil ik graag mevrouw Langeveld namens het CDA uitnodigen om naar voren te komen om wethouder Voskamp toe te spreken. Ik weet niet of u uw kaartje mee heeft. Dat is wel handig. Ik hou hem zelf ook.

Mevrouw **Langeveld**: Dank u wel. Fred, ik vind het een eer om jou te mogen toespreken. Er zijn mensen die je pas echt leert kennen als het stormt. En Fred, jij bent zo iemand. Ruim drie jaar geleden stapte jij in een college dat al meteen voor een flinke klus stond. Je voorganger Frank ten Have had het college verlaten, vanwege ingewikkelde onderlinge verhoudingen. In zo een situatie binnenkomen is niet bepaald een zachte landing voor een nieuwe wethouder. En toch, Fred kwam naar Midden-Delfland, stroopte zijn mouwen op en ging aan de slag. Wat volgde was allesbehalve een rustige ambtstermijn: het vertrek van de VVD uit de coalitie, een college dat enige tijd niet compleet was, de komst van OGP Midden-Delfland in de coalitie, een burgemeesterswisseling en nog een wisseling van een collegelid van de OGP. En vervolgens kwam ook nog het azc. De opvang van 225 mensen wat tot een onmetelijk dossier werd opgeblazen. Veel mensen waren in dit tumult al lang afgehaakt. Maar jij Fred, jij niet. Als CDA-fractie hebben wij dit allemaal van dichtbij kunnen meemaken. En wat ons steeds weer opviel, was jouw rust. Niet de rust van iemand die afstand neemt of iemand die er niet bij is, maar de rust van iemand die zijn zaakjes op orde heeft, weet waar hij over praat en die altijd blijft nadenken. Dat heb je echt in een college nodig. Ik zeg het nog maar een keer. Fred, jij wist altijd waar je het over had. Je dossierkennis was fenomenaal. Of het nu ging om de jaarrekening, woningbouw, of een dossier waarvoor je ad hoc moest invallen. Jij, Fred, was voorbereid. Als wethouder van Financiën heb jij de begrotingscyclus goed op de rails gezet. Met, wat de nieuwe coalitie er ook van zegt, een sluitende begroting. Tel het nog maar eens na. Daarom staan wij achter al jouw werk. En een sluitende begroting komt niet vanzelf. Dat vraagt discipline, kennis en soms ook de moed om nee te zeggen. Fred, jij hebt dat allemaal. Ook buiten het gemeentehuis werd je serieus genomen. Partners als Avalex wisten dat als jij aan tafel zat, er werd geleverd. En dat is geen klein compliment in deze tijd. Dat is precies de reputatie die een gemeente nodig heeft. En dan het azc-dossier. Fred, als verantwoordelijke voor dit dossier en de uitvoering van het raadsbesluit had je een lastige positie in een omgeving, waarin de gemoederen hoog opliepen. Maar ook toen bleef jij staan en nadenken. Niet luid, niet dramatisch, niet roepend wat iedereen wil horen, maar gewoon doen wat nodig is. Dat is het zijn van een goede bestuurder. Terugkijkend op jouw tijd in Midden-Delfland zijn wij dan ook diep onder de indruk van de wijze waarop jij je altijd staande hebt gehouden. Zonder theater. Zonder verwijten. Gewoon degelijk werk geleverd. Dat verdient respect. Ons respect. Gemeenteraadswerk is niet altijd glamoureuus. Maar mensen als jij, Fred, die maken het betrouwbaar en betrouwbaarheid is wat onze inwoners verdienen. Fred, namens de inwoners van Midden-Delfland en namens de CDA - fractie: dank je wel. Dank je wel voor al je inzet, je kennis en je karakter. Wij wensen je alle goeds.

Op 29 augustus a.s. gaan we met de huidige fractie en de vorige fractie, bestuur en leden van het CDA nog op een gepaste wijze afscheid van je nemen. Nu krijg je alvast bloemen, ook namens Rob Zwaard vanuit Frankrijk, Peter van Rijs vanaf de tribune en Henk Rodenburg. Fred, we gaan je missen, maar als je ooit weer zin hebt in een wat roerige bestuurlijke periode? Dan weten we je misschien nog wel te vinden. Dank je wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Langeveld van het CDA. Dan wil ik heel graag vanuit de fractie OGP Midden-Delfland mevrouw Koppert vragen om naar het spreekgestoelte te komen. U zult spreken vanuit de fractie OGP Midden-Delfland. Gaat uw gang.

Mevrouw **Koppert**: Voorzitter, collega-raadsleden en natuurlijk wethouders. Wij zullen niet eigenwijs zijn: wij richten ons tot alle drie. Vandaag nemen we afscheid van jullie, Fred, Melanie en Michel, de afgelopen jaren de wethouders van Midden-Delfland. En de enige keer dat ik jullie in een raadsvergadering met de voornaam zal aanspreken. Hoewel het werk in de lokale politiek nooit echt af is, mogen we vandaag stilstaan bij wat wel is bereikt. De afgelopen jaren hebben jullie stappen gezet in het versterken van ons groene buitengebied. In woningbouw - kijk naar de presentatie van vorige week - en in leefbare dorpen, in goede voorzieningen, zoals onderwijs, en in het meer betrekken van onze inwoners. Daarnaast mogen we ook benoemen dat het in deze bestuursperiode gelukt is om nieuwe, jonge mensen aan te trekken die zich als ambtenaar willen

inzetten voor onze mooie gemeente Midden-Delfland. Hulde aan jullie dat jullie dat vertrouwen hebben neergezet.

Het was een periode die niet vanzelf ging. En het was ook nog eens niet eenvoudig. Halverwege veranderde de samenstelling van het college. Voor ons als OGP Midden-Delfland was dat het moment waarop we instapten, na het besluit rondom de komst van een azc. Dat vroeg van iedereen flexibiliteit, vertrouwen en doorzettingsvermogen. Wij begonnen met Bart, die zich met grote betrokkenheid heeft ingezet. Helaas moest hij zijn werk neerleggen. Daarna kwam Michel en is het werk gewoon doorgegaan. En Michel, als we naar jouw periode kijken, valt vooral op hoe je het hebt gedaan. Je gaf zelf aan dat je dit werk doet omdat je heel dicht bij mensen wilt zijn. En dat heb je laten zien. Met spreekuren in elk dorp en de uitnodiging: je moet gewoon op me durven afstappen. Maar ook daar door gewoon zelf op pad te gaan, rond te fietsen, te kijken wat er speelt en het gesprek aan te gaan. Dat is niet vanzelfsprekend, want ook al kom je niet uit Midden-Delfland, maar uit Gouda, was je hier zichtbaar. Niet alleen als het makkelijk was, maar juist ook bij lastige dossiers, zoals de bereikbaarheid van Maasland. Je bent die discussies niet uit de weg gegaan, altijd belangstellend en altijd luisterend. In die korte tijd heb je ook concreet laten zien dat het wat oplevert. Zo heb je - de burgemeester refereerde er al aan - mede dankzij goede gesprekken met de MRDH en het EBS ervoor gezorgd dat we vanaf 1 september 2026 weer een directe busverbinding hebben tussen Delft en Maasland. Dat is belangrijk voor scholieren en voor de bereikbaarheid van het ziekenhuis. Daarnaast heb je stappen gezet in zowel de speeltuinenvisie, de visie op groenbeheer. Kortom, je hebt een hoop opgepakt wat van grote betekenis is voor de kwaliteit van leven in onze dorpen.

Tot slot, beste Fred, Melanie en Michel. Jullie laten geen afgeronde lijstjes achter, maar wel richting, lopende projecten en een manier van werken die past bij Midden-Delfland. Ik wil jullie oprecht bedanken voor jullie inzet en betrokkenheid en voor wat jullie de afgelopen vier jaar voor onze inwoners hebben betekend. Wat ik daarin heb gezien, is dat jullie de gemeenschap op een zorgvuldige manier hebben bestuurd. Niet als het simpelweg volgen van de meerderheid, maar als het blijven wegen van en recht doen aan de belangen van alle inwoners. Dat is een waarde die ik aan ieder wil meegeven richting de toekomst en waarvan ik oprecht hoop dat ook toekomstige colleges die blijven uitdragen. Michel, voor jou geldt in het bijzonder dat je instapte op een lastig moment. Je hebt echter in korte tijd laten zien wat een betrokken bestuurder inhoudt. Dank voor jullie inzet en graag tot ziens. En Michel, als we je nog ergens op de fiets tegenkomen in Midden-Delfland, dan weten we dat je nog steeds aan het kijken bent naar wat er speelt. Dank je wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Koppert, voor de mooie woorden vanuit OGP Midden-Delfland, maar ook naar alle drie de wethouders toe. En tot slot wil ik de heer Vieira vragen om het woord te voeren, ook weer bij het spreekgestoelte. Gaat uw gang.

De heer **Vieira**: Als je als vierde mag spreken, dan weet je zo langzamerhand voor welk thema ik hier sta. Dat is inderdaad het afscheid van de wethouders die er nu zitten. En dat voelt toch wel onwennig, want in de politiek neem je niet alleen afscheid van bestuurders, maar ook van mensen, die jarenlang onderdeel zijn geweest van het ritme van deze gemeente van vergaderingen, discussies, werkbezoeken, coalities, crises en, laten we eerlijk zijn, soms ook hele lange avonden. Dan richt ik me specifiek op Melanie in dit geval. Zoals de burgemeester al zei, heeft Melanie de eerste twee decennia van haar leven in Schipluiden doorgebracht en ging daarna studeren in het naastgelegen Delft, maar bleef zichtbaar verbonden met Midden-Delfland. Letterlijk zichtbaar trouwens, want volgens mij hebben weinig bestuurders zoveel regionale bijeenkomsten bezocht, zoveel kilometers op de fiets afgelegd en tegelijkertijd zo actief social media bijgehouden. Soms wist LinkedIn eerder waar Melanie was dan de raad middels de maandbrieven, maar goed, dat zien we als iets positiefs. Ze droeg het verhaal van Midden-Delfland actief uit in de regio, richting samenwerkingspartners en richting inwoners. En ze begreep goed dat Midden-Delfland niet op zichzelf staat. Onze kracht zit juist in verbinding, in bijvoorbeeld dossiers op onderwijs, openbaar vervoer, recreatie en samenwerking. Ikzelf heb Melanie leren kennen als iemand met een sterke eigen overtuiging. Soms ook ietwat eigenwijs, excuses daarvoor. In ons geval kwamen we er, ondanks stevige gesprekken, altijd goed uit. Dat kwam eigenlijk doordat integriteit nooit ter discussie stond bij Melanie. Je wist: Melanie deed dingen vanuit overtuiging en betrokkenheid bij de gemeente. Ze was loyaal aan de gemeente en loyaal aan de mensen met wie ze werkte. Zoals gerefereerd heeft ze hier de volle vier jaar gezeten. Dat was niet altijd makkelijk, zoals ook al gerefereerd is. Dat vroeg doorzettingsvermogen en misschien ook een bepaalde rust en

nuchterheid. Daarnaast was ze zichtbaar trots op de ambtelijke organisatie en enthousiast over de mensen die hier werkten. Voorzitter, de vorige raad, zoals u wellicht nog weet, bestond uit vijftien man en twee vrouwen. In die zin was het ook mooi dat Melanie een brede afspiegeling richting de samenleving liet zien. Niet omdat we daar voortdurend mee bezig moeten zijn, maar omdat verschillende perspectieven simpelweg waardevol waren en zijn in het openbaar bestuur. Melanie bracht dat met haar eigen stijl, energie en benadering mee. Tot slot. Politiek is soms snel en vluchtig maar achter deze functies en dossiers, waar al uitgebreid aan gerefereerd is, zijn er uiteindelijk veel mensen die veel tijd, energie en overtuiging in de gemeente steken. Dat heeft Melanie de afgelopen jaren zonder twijfel gedaan. Daarom willen we haar bedanken voor haar inzet, zichtbaarheid, betrokkenheid en haar jarenlange inzet voor Midden-Delfland en natuurlijk wensen wij haar veel succes, plezier en rust bij alles wat hierna komt. Dank u wel. Laura heeft nog een klein geschenk.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Vieira vanuit D66. En dan kan ik aangeven dat er ook nog twee sprekers zijn en dat zijn twee wethouders zelf. En ik laat even aan jullie wie als eerste het woord wil voeren. Dat is de heer Klijmij.

De heer **Klijmij-van der Laan**: Geachte raadsleden. Twintig jaar geleden begon ik mijn politieke carrière als gemeenteraadslid in Gouda. Echt op de kop af twintig jaar geleden. Dat was in mei 2006. Een van de uitspraken die op het stadhuis op de markt staat, waar de raad en de commissies vergaderden, is 'audite et alteram partem'. Oftewel, hoor en wederhoor, luister ook naar de andere kant. Dat komt omdat het stadhuis ook nog de gerechtszaal was en daar hoort dat natuurlijk bij. Maar die spreuk is ook helemaal verinnerlijkt in de Goudse politiek. Zodanig zelfs dat toen het nieuwe huis van de stad werd gebouwd, ongeveer in dezelfde tijd als dit gebouw, dat daar ook die spreuk 'audite et alteram partem' groot boven de raadzaal is gezet. Luister ook naar de andere kant. Ik heb dat dus altijd meegekregen in mijn politieke carrière en hier ook geprobeerd om dat zo goed mogelijk toe te passen. En ik kijk in ieder geval met blijdschap, trots en dank naar de goede debatten die we hier hebben gevoerd. Het werd ook al door de burgemeester aangehaald. We hebben een aantal mooie stukken besloten voor het centrum van Schipluiden. De groenvisie, het participatiebeleid, de bus naar Maasland. Dat waren allemaal besluiten die niet met de smalst mogelijke meerderheid zijn genomen, maar met een breed draagvlak in de raad en dat is toch wel waar het uiteindelijk voor doet. Niet alleen maar voor een smalle meerderheid, maar juist ook een breed draagvlak, soms unaniem, soms net niet en daar ben ik nog wel het meest dankbaar voor. En ook de positief-kritische betrokkenheid die ik hier heb ervaren van de raadsleden, de open houding naar mij als wethouder van toch wel ver weg van buiten, die heb ik ook altijd zeer gewaardeerd. Wat ik ook heel mooi vond - daar wil ik ook wel mijn dank vooral richting OGP Midden-Delfland uitspreken, maar ook wel in totaal - ik had natuurlijk de portefeuille Buitengebied, het hele Bijzonder Provinciaal Landschap. Dat is toch wel de identiteit van deze gemeente. Toen ik hier een jaar geleden voor het eerst fietste, was dat ook wel de reden dat ik dacht: ja, dit is een plek waar ik wel wethouder zou willen zijn. Dat ik die mocht hebben hier, vind ik ook wel een hele eer. Iets wat zo belangrijk is voor deze gemeente. Dus ook dank daarvoor. Ik blijf natuurlijk toch de aardrijkskundedocent, dus ik heb nog wel een paar wijze lessen voor de gemeenteraad. De eerste is: Midden-Delfland is een prachtige gemeente. Het bestaansrecht van Midden-Delfland is ook door de omgeving. Hieromheen liggen dichtbevolkte drukke steden en hier heb je de rust en de pracht van het landschap. Dat gaat niet vanzelf. Dat moet je samen doen. Ik heb namens deze gemeente vaak in regionale overleggen mogen zitten. Mede dankzij de goede banden, met onder andere de MRDH, hebben we de buslijn kunnen redden. Dus ik wil u wel meegeven: blijf investeren in de regio. Kijk niet alleen binnen deze gemeentegrenzen, maar hou die lijnen met de omgeving open want daar heb je als gemeente wat aan. Sterker nog, als je dat niet doet, dan loop je bijna gevaar als gemeente, want je hebt die steun van de omliggende gemeenten gewoon nodig. Dus blijf daarin investeren. Tweede wijze les: wat je ook opschrijft in akkoorden of besluiten, wat er landelijk gebeurt en wat de wereld gebeurt, dat komt hier gewoon binnen. Of je wilt of niet. Hou daar rekening mee, denk daarover na en kom daar met zinnige besluiten over, maar doe niet alsof je daar niets mee te maken hebt. En de derde is wel een beetje een persoonlijke. Want ik zei wel ik heb het hier ontzettend naar mijn zin gehad. Dit is ook aangehaald, dus dat was hopelijk ook te zien. Het is een prachtige gemeente, wees daar zuinig op. Maar als je dan iedere keer ziet van nu komen er wethouders van binnen de gemeente, alsof je als wethouder van buiten toch wat minder bent, dat doet ook wat met je als persoon, want je investeert hier tijd in. Het is een zware baan. Ik

ga er niet over klagen, want het is ook een mooie baan, maar beoordeel mensen op hun daden en niet op hun postcode. Die wil ik ook wel meegeven. Want als er iets is wat ik ook heb ervaren – en dan kijk ik even naar links – ik kwam uit een heel mooi college in Gouda, maar dit was ook een heel mooi college. Ook dank voor de goede vergaderingen, de collegialiteit, de steun, de humor. Ik heb wat dat betreft het echt getroffen met het college dat ik hier het afgelopen jaar heb mogen meemaken. Dat waren mijn wijze lessen, maar de allerbelangrijkste les is: *audite et alteram partem*. Blijf naar elkaar luisteren, ook de komende vier jaar. Dank.

De **voorzitter**: Wethouder Oderwald.

Mevrouw **Oderwald**: Voorzitter, de eerste keer dat ik hier het gemeentehuis binnenstapte, was in een verdrietige periode. Kort daarvoor waren mijn beide ouders plots allebei overleden. Ik kwam om de overlijdensakte van mijn moeder op te halen. Maar tegelijk was ik ook eigenlijk gewoon heel nieuwsgierig naar het pand. Want vanuit Delft trok ik eerder samen op met Roger Vieira toen D66 Midden-Delfland begon. Die eerste zetel van Roger voelde echt als een enorme mijlpaal. Dat ik hier dan jaren later zelf als wethouder zou staan, dat had ik toen niet kunnen bedenken. Als wethouder kwam ik in dit dorp vele oude bekenden en vrienden van mijn ouders tegen. Zij vertelden me elke keer weer, wie ik ook tegenkwam, hoe trots mijn ouders zouden zijn geweest dat ik mij voor Midden-Delfland mocht inzetten. Door die ontmoetingen voelden mijn ouders soms nog erg dichtbij. Ik voelde me hier thuis. Juist in de ingewikkelde periodes gaven zij mij mijn bestuurlijke kompas. En als ik terugblik naar de afgelopen vier jaar als wethouder, zie ik hoeveel mooie dingen wij in Midden-Delfland voor elkaar hebben mogen krijgen en waar ik aan heb mogen bijdragen. Zeer eervol. Ik wil een paar punten aanhalen, voorzitter, en die zijn ook al eerder genoemd. Het gaat om onze scholen, daar gebeurt het. De afspraken die met schoolbesturen werden gemaakt over toekomstbestendige gebouwen waar kinderen zich kunnen ontwikkelen en het fantastische Integraal Huisvestingsplan dat we hebben mogen neerzetten. Maar ook in ons landschap gebeurt het, met de Landschapsbiografie. Niet alleen een prachtig boek, maar vooral als het gezamenlijke verhaal van het landschap, zijn geschiedenis en hoe we het duurzaam blijven ontwikkelen voor de volgende generaties. En ook in hoe we met elkaar omkijken zie je het gebeuren. In plekken als WIJ Midden-Delfland, de nieuwe bibliotheek in Maasland, waar ontmoetingen, ondersteuning en ontwikkeling samenkomen. Geldzorgen in Midden-Delfland hebben weer een plek gekregen in het beleid. En voor mij hoort het allemaal bij dezelfde overtuiging: mensen de ruimte geven om vooruit te kunnen komen en tegelijk verantwoordelijkheid blijven nemen voor elkaar en voor de leefomgeving die wij ons thuis noemen.

Bij het terugblikken voor vanavond moest ik denken aan een klein meisje van een jaar of zeven. Een mooie ontmoeting in het azc in Den Hoorn. Vanwege de taal konden we elkaar eigenlijk niet verstaan. Ze was er nog maar net. Toch nam ze me mee naar haar slaapkamer. Daar liet ze trots haar bed zien met een knuffel op haar kussen. En ineens vielen voor mij alle woorden en discussies even weg. Want uiteindelijk zag ik hier gewoon een kind dat hier opgroeit. Niet een dossier, niet een debat, maar een kind dat veiligheid, school en een toekomst nodig heeft. Mijn ouders zouden inderdaad trots zijn geweest dat ik hier in Schipluiden wethouder heb mogen zijn. Al zei mijn zus laatst ook heel eerlijk: mama zou nu vooral heel blij zijn dat je stopt. Want ik denk dat juist de toon van het publieke debat mijn moeder soms echt verdriet zou hebben gedaan. Maar voor mij overheerst vooral dankbaarheid voor de samenwerking met uw raad, met het college en met de ambtelijke organisatie. Bijzonder veel waardering heb ik voor alle vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en scholen die zich ook voor het azc hebben ingezet. Juist daar zag ik hoe Midden-Delfland ingewikkelde vraagstukken samen aankan. Het kan wél. Graag wil ik iedereen bedanken met wie ik de afgelopen jaren heb mogen samenwerken. Collega-bestuurders, de gemeenteraad, de ambtelijke organisaties. Natuurlijk ook dank aan mijn man en kinderen, die er helaas niet bij kunnen zijn, maar zeker ook aan onze partij D66, die mij het vertrouwen gaf om dit ambt te mogen vervullen. Dank jullie wel dat ik me in deze gemeente heb mogen inzetten. Ik hoop dat we zuinig op elkaar blijven, op de menselijke maat en op wat Midden-Delfland zo bijzonder maakt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dank je wel ook Melanie, Michel, Fred, alle drie als wethouders. We hebben heel wat besproken en besloten met elkaar. Er is net heel mooi gesproken, ook door de fracties; mooie dankwoorden. Nogmaals heel veel dank voor jullie inzet. Ik wil jullie hierbij ook bloemen aanbieden. Straks wordt iedereen in de gelegenheid gesteld om jullie te bedanken, want

nadat ik de bloemen heb overhandigd, ga ik de vergadering vijftien minuten schorsen. We hebben toch even de ruimte nodig om jullie alle drie nog even toe te spreken maar er zijn heel mooie woorden gezegd. Nogmaals, alle goeds voor de toekomst en heel veel dank namens heel Midden-Delfland voor jullie inzet. Dank u wel.

5. Schorsing

Dames en heren, dan schors ik hierbij de vergadering voor vijftien minuten. Dat betekent dat wij om 20.35 uur de vergadering zullen vervolgen.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. We zijn wat eerder, want u bent allemaal zo gedisciplineerd alweer op de stoelen gaan zitten dat we kunnen starten.

6. Aanbieden van het hoofdlijnenakkoord

De **voorzitter**: We zijn bij agendapunt 6, het aanbieden van het hoofdlijnenakkoord. De fracties Mijn Partij en VVD hebben een hoofdlijnenakkoord gesloten. Dit akkoord ligt nu ter bespreking voor. U heeft het allen ontvangen. Dit hoofdlijnenakkoord ligt daarom ook nu ter bespreking voor, maar niet ter besluitvorming, voor de duidelijkheid. Dat betekent ook dat het niet mogelijk is om het hoofdlijnenakkoord te amenderen. Er is immers geen besluit om te wijzigen. Wel staat het de fracties vrij om moties in te dienen. Ik wil graag de fracties van Mijn Partij en de VVD verzoeken om het hoofdlijnenakkoord toe te lichten. En ik denk ook dat het goed is, ook voor de mensen thuis, dat vervolgens de andere partijen erop kunnen reageren. We zullen de bespreking dan ook vanavond in twee termijnen doen. Allereerst kijk ik naar de heer Roeling. Wilt u een eerste toelichting geven? Dat wilt u. Dan is het woord aan de heer Roeling van Mijn Partij. Aan u het woord.

De heer **Roeling**: Ik denk dat 'trots' wel een toepassing is. We zijn trots dat we dit hebben kunnen bereiken. Ik neem even een aanloopje richting de verkiezingen, die voor ons zeer goed zijn uitgekapt. Belangrijk is dat dit hoofdlijnenakkoord duidelijk maakt dat stemmen en verkiezingen in Midden-Delfland nog zin hebben. Een ruime meerderheid wenst ander beleid en uiteindelijk landt dat in een hoofdlijnenakkoord. Dat is denk ik waar we het meest trots op zijn: dat we kunnen laten zien dat het ook anders kan. Daar is dit het resultaat van. Ik ben ook trots als lijsttrekker van Mijn Partij dat we hier nu zitten en dat we daadwerkelijk aan de slag gaan. Belangrijk dat we daar de juiste mensen voor hebben binnen de fractie en misschien later vanavond in het college. Ik zal niet op de inhoud ingaan. Ik wil wel in ieder geval nog bedanken de ambtelijke ondersteuning van de heer Wim van Dalen, die ons heeft bijgestaan. De portefeuilleverdeling hebben we iets aangepast. Het sociaal domein was namelijk verdeeld over twee portefeuillehouders. Dat is teruggebracht naar één. Datzelfde geldt voor ruimtelijke ordening. Dat was ook onder twee portefeuilles en dat is teruggebracht naar één. We denken dat dat wel wat efficiënter is. Ik zou zeggen: iedereen, veel leesplezier. En dat we maar een mooie periode tegemoet mogen gaan in dit mooie Midden-Delfland. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Roeling, voor uw toelichting, zonder op de inhoud in te gaan. Ik kijk vervolgens naar de heer Hedges van de VVD. Het is ook meteen de maidenspeech van de heer Hedges. De meesten weten wat dat betekent, maar voor de nieuwe raadsleden leg ik het even uit. Tijdens de maidenspeech worden er geen interrupties toegestaan. Dat is zoals het hoort. Ik wil nu graag het woord geven aan de heer Hedges van de VVD. Aan u het woord.

De heer **Hedges**: Dit geeft mij de kans om een beetje à la Fidel Castro de komende uren tot diep in de nacht te kapen. Maar dat zal ik niet doen. Vandaag gaan wij spreken over een hoofdlijnenakkoord. Wat ons betreft draait het om een centrale gedachte: het verder bouwen aan een sterker Midden-Delfland. Een Midden-Delfland waarin de dorpen leefbaar en groen blijven, waarin inwoners zich gehoord voelen, waarin we verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst van onze gemeenschap en ons landschap. Dus het hoofdlijnenakkoord is wat ons betreft een heel mooi visiedocument. Wij kijken er heel erg naar uit dat het nieuwe college daar straks handen en voeten aan mag geven en dat hopen we te doen in een sfeer van positiviteit en samenwerking. Ook al weten we dat er een aantal hete hangijzers zijn. Samenwerken tussen coalitie en oppositie kan

wat ons betreft prima, want als je de verkiezingsprogramma's naast elkaar neerlegt, dan zie je toch wel en lees je dat er uitermate veel overeenkomsten zijn. Er zijn meer overeenkomsten dan verschillen. We willen allemaal een zichtbare en bereikbare gemeente. We willen allemaal betrokkenheid van inwoners, bewonersinitiatief ondersteunen, transparant besturen, groen onderhoud, krachten verenigen, realiseren van woningen voor starters, ouderen, enzovoort, enzovoort. Dus nogmaals, we hebben meer overeenkomsten met elkaar dan verschillen.

In elk partijprogramma kun je lezen dat Midden-Delfland uniek is. Dat zeggen we allemaal. Dus vijf partijen, vijfmaal Midden-Delfland is uniek. Midden-Delfland is bijzonder. Ik denk dat we vorige week een mooie aftrap hebben gehad, waarin gelukkig ook uitgesproken werd dat we willen samenwerken. De hand werd uitgestoken en toch las ik dan de dag daarna in de media: "De oppositie hekelt de coalitie". En toen dacht ik: dat heb ik eigenlijk helemaal niet zo ervaren. "Hekelen" is ook een heel naar werkwoord. Hekelen is een Middeleeuws werkwoord waarin de vlasplant uit elkaar getrokken wordt. Er worden draden van gemaakt op een plank van pinnen. Ik ben heel visueel ingesteld, dus toen zag ik mijnheer Roeling en mijzelf al worden voortgetrokken over een plank met pinnen door de coalitie. Wat een onprettig beeld is dat! Toen dacht ik, laat ik even terugkijken of ik iets gemist heb. Ik kijk nogmaals terug op een positieve avond. Er is door het CDA op gewezen dat we ons gedragen, want dat verdienen onze inwoners. Dat denk ik ook. Ik denk dat het ook goed is, mocht er nog wat 'gehekeld' worden vanavond, dat het goed is om her en der wat reflectie over de laatste vier jaar te hebben en ook na te denken over wat onze inwoners verdienen, maar ook wat onze inwoners niet verdienen. Daar hebben we de laatste vier jaar toch ook het een en ander van gezien, in gedrag van mensen in het college of in de gemeente. Zoals gezegd: samenwerken, dat is wel hetgeen waar wij voor gaan. Samenwerken met ons: ik denk ook dat dat leuk is, want de samenwerking voorlopig tussen VVD en Mijn Partij verloopt uitermate goed. We hebben plezier met elkaar, we lachen met elkaar en we besteden tijd om elkaar te leren kennen. Ik durf wel te zeggen dat er nu al sprake is van een groot onderling vertrouwen. Dat is, denk ik, de basis voor een succesvolle coalitie. Met andere woorden, als ik net in de verschillende speeches hoor dat wethouders hun termijnen niet volmaken en dat het tegenwoordig normaal is dat wethouders maar één jaar of twee jaar zitten. Dat gaat hier niet gebeuren. Daar durf ik mijn hand voor in het vuur te steken.

Gelijktijdig hebben we de lat hoog gelegd voor onszelf. Wij realiseren ons dat er een spanningsveld is tussen de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van onze ambitieuze plannen. Zonder wrijving geen glans. Wij hebben in ieder geval een rotsvast vertrouwen in het nieuwe college, maar ook in het ambtelijke apparaat. Zeker na de informatiebijeenkomst van vorige week zijn wij positief verrast over hoeveel jonge talenten bij deze gemeente werken. Ik had daar zelf eigenlijk weinig kennis van. Dat was dus een uitermate positieve verrassing. Ik daag ook de jonge professionals uit, of eigenlijk het hele ambtelijke apparaat, om samen met ons te werken aan het verder bouwen van een sterk en mooi Midden-Delfland. Om out-of-the-boxoplossingen aan te dragen, want er liggen nog een aantal complexe dossiers en vraagstukken die vaak ook veel verder reiken dan onze gemeentegrenzen.

Als we het nog even hebben over wat onze inwoners verdienen: zij krijgen wat ze verdienen, namelijk een coalitie van Mijn Partij en VVD. Inwoners hebben immers laten zien dat ze voor een andere koers kiezen. En dat mag, want dat is politiek en dat is democratie. Wij willen vandaag - dat kan ik niet vaak genoeg doen - benadrukken en uitspreken dat het hoofdlijnenakkoord geen document van uitsluiting is, maar ook op heel veel punten een uitnodiging om samen te werken. We kunnen er uiteraard ook niet omheen dat er een aantal fundamentele verschillen zijn van elkaar. Ik ga wel degelijk gebruikmaken van de gelegenheid om een paar punten inhoudelijk te bespreken.

Het azc is al veelvuldig genoemd. Ook ik wil daar heel even bij stilstaan, omdat het goed is om daar nog even wat scherpte in te brengen. Daar is gelijk een artikel van verschenen in de krant van vorige week. We zien dat de komst van het azc in Den Hoorn uitermate veel impact heeft gehad op inwoners en op hun onderlinge verhoudingen. Wij hebben uitgesproken, zoals het ook staat in het hoofdlijnenakkoord, dat het azc zo snel mogelijk moet sluiten. Dat betekent dat het azc niet langer dan de voorgenomen vijf jaar staat. Dat is ook conform afspraak met het COA. Dat is onder normale omstandigheden de eerste exitmoment. Het is een onderwerp waar landelijk uitermate veel onrust over is en waar er ook beleidsmatig op landelijk en Europese niveau ongetwijfeld heel veel zal gebeuren. Het heeft voor ons dus ook helemaal geen zin om in het hoofdlijnenakkoord of op andere punten te speculeren over hoe het straks verder moet. De kans is namelijk groot dat spelregels en situaties dusdanig snel veranderen en dat wij ons vooral laten

leiden door de belangen van onze gemeente, de inwoners en wat passend is voor onze dorpen. Dat is voor ons het referentiekader. We zijn niet blind voor geopolitieke ontwikkelingen, maar die gaan wij als Midden-Delfland niet oplossen. We hebben nooit gezegd - dat kan je ook nergens lezen - dat er geen opvang van asielzoekers in Midden-Delfland plaatsvindt. Wij vinden dat de manier waarop we dat doen, moet passen bij onze gemeente. De belangen van onze inwoners staan als allereerst centraal.

In ons hoofdlijnenakkoord wordt specifiek benoemd dat het vertrouwen tussen de inwoners van Den Hoorn en de gemeente hersteld moet worden. Ook daar sta ik graag even bij stil. De manier waarop de besluitvorming rondom de komst van het azc heeft plaatsgevonden verdient niet een schoonheidsprijs. Dat is nog een voorzichtige uitdrukking. De informatieavond van 18 september 2025 in De Hoornbloem staat menig inwoner nog scherp op het netvlies. Een vaas kan breken en die kan je weer lijmen, maar de barsten blijf je zien. Den Hoorn mag en zal de komende vier jaar niet als het afvoerputje van Midden-Delfland gezien en behandeld worden.

Voorzitter. Een ander belangrijk onderdeel in dit akkoord is wonen. Daarin vinden VVD en Mijn Partij elkaar nadrukkelijk. Eigenlijk zijn de verschillen met andere partijen ook niet eens zo heel groot, want we willen allemaal hetzelfde. We willen dat er meer woningen gerealiseerd worden, dat het pragmatisch moet, met beperkte stroperigheid en beperkte bureaucratie. Soms zegt de ene partij dat ze dat vanuit de linker- of rechterkant wil aanvliegen. Dat kan natuurlijk, maar het college krijgt de opdracht om alles uit de kast te trekken om zoveel mogelijk voor eigen inwoners mogelijk te maken.

Wat VVD en Mijn Partij daarnaast bindt is onze visie op bestuur. Wij geloven in een gemeente die zichtbaar en toegankelijk is, waar participatie geen wassen neus is. Als dat wel is, dan moet je het ook niet organiseren. Wij geloven in een gemeente waar transparantie de norm is. We hebben te maken met een bijzondere situatie binnen de VVD, namelijk dat de echtgenote van mijn collega-raadslid Maurits Renzen, kandidaat voor het wethouderschap is. Daarmee is er een echtpaar actief en dat zou best wel eens een unicum in Nederland kunnen zijn. Wij zijn niet blind voor de beeldvorming hierover. Wij zijn altijd helder geweest over wie onze kandidaat-wethouder is. We hebben veelvuldig en langdurig hierover gesproken binnen onze fractie. Dit is echter een fractieaangelegenheid. De situatie is uniek. We houden hier rekening mee binnen onze fractie. Daarmee is voor ons ook deze zaak afgedaan.

De VVD-fractie is tevreden. Nog niet aan bod gekomen zijn thema's als ondernemen en financiën, die traditioneel voor de VVD erg belangrijk zijn. Ook daarin zien wij dat er goede keuzes worden gemaakt en dat er een goede lijn uitgezet wordt. Dus wij kijken er naar uit om te zien hoe het college ook daar verder handen en voeten aan geeft. Gezond financieel beleid is het fundament van onze politieke visie.

Wij denken niet alles zelf te weten, integendeel. Dit akkoord is een startpunt. De uitwerking volgt nog. Wij hopen op zo min mogelijk gehekkel, maar wel een stevig inhoudelijk debat op inhoudelijke samenwerking en op voorstellen die Midden-Delfland verder helpen. Uiteindelijk zitten wij hier niet voor onszelf. We zitten hier voor onze inwoners, voor jongeren die hier willen blijven wonen, voor ouderen die hier prettig oud willen worden, voor ondernemers, verenigingen, voor onze boeren, voor de vrijwilligers en iedereen die elke dag een bijdrage levert aan onze mooie gemeenschap en laten we daarom verder bouwen aan een sterk Midden-Delfland. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Hedges en van harte gefeliciteerd met uw maidenspeech, want dat was het. Zeker. Dank. Dan is het nu de beurt aan de oppositiepartijen. Ik kijk deze kant op en ik kijk als eerste naar mevrouw Langeveld. Misschien wilt u vanuit het CDA aftrappen? En vervolgens geef ik dan uiteraard het woord ook aan de andere twee fractievoorzitters. Dat betekent dat dit de eerste termijn is. Gaat uw gang, mevrouw Langeveld van het CDA.

Mevrouw **Langeveld**: Collega-raadsleden, de CDA-fractie heeft het hoofdlijnenakkoord 'Bouwen aan een sterk Midden-Delfland' natuurlijk met belangstelling gelezen. Wij complimenteren allereerst beide coalitiepartijen met het bereiken van dit akkoord en vooral met de voortvarendheid waarmee het bestuur wordt ingevuld. De ambitie om Midden-Delfland een aantrekkelijke gemeente te houden om in te wonen, te werken en te recreëren, delen wij natuurlijk van harte. Als dat het doel is, wil het CDA in de komende raadsperiode graag met alle fracties meebouwen aan deze gemeente, waar mensen deel uitmaken van een sterke gemeenschap en waarin iedereen meetelt. Bouwen is constructie en het woord zegt het al: wij zitten er constructief in. De tijd voor een volledige inhoudelijke reactie was te kort, maar wij zien de verdere uitwerking in een

collegewerkprogramma met interesse tegemoet. Wij kunnen dan tegen die tijd meer in detail reageren.

Wat wel opvalt en wat het CDA soms wat zorgen baart, is de algehele toon van het akkoord en de accenten daarin. Een artikel in het blad Binnenlands Bestuur hebben we er in elk geval al mee gehaald op 18 mei jl., gisteren. Dat spreekt van de 'eigen volk eerst-coalitie' in Midden-Delfland. Als CDA moeten we daar misschien nog wel een beetje aan wennen. Ook opvallend is dat in die focus op het eigen volk soms wel heel gemakkelijk de rest van de wereld als heel irrelevant wordt afgedaan. De vraag is of dat altijd in het belang is van onze gemeente, want om het voor het eigen volk zo goed mogelijk te regelen heb je soms de omliggende gemeenten gewoon nodig. Het doel van de gemeente is de kwaliteit van leven voor alle inwoners in stand te houden en zo mogelijk te verbeteren. Binnen de gemeente vergt dat op vele fronten samenwerking, maar die noodzaak tot samenwerking houdt niet op bij de gemeentegrens. Het CDA hoopt dat het nieuwe college de meerwaarde blijft zien van vele regionale samenwerkingen en die niet overboord gooit. We kunnen het, zeker met onze geringe omvang, niet alleen en met de regionale samenwerkingsverbanden is meerwaarde voor onze inwoners te behalen. Ik heb dan ook een vraag aan Mijn Partij en de VVD. Onderschrijven Mijn Partij en de VVD het belang van de bestaande regionale samenwerkingsverbanden en zijn VVD en Mijn Partij voornemens om deze voort te zetten? Het akkoord spreekt in paragraaf 3.6 over meer vrijheid voor inwoners en ondernemers, zonder te worden gehinderd door strakke kaders. Het CDA onderschrijft de waarde van ruimte voor eigen initiatief, maar plaatst daar wel een duidelijke kanttekening bij. Grotere vrijheid voor de een mag natuurlijk nooit leiden tot onvrijheid voor de ander. Ik geef zomaar even een voorbeeld. Het zou kunnen dat mijn buurman besluit dat hij in zijn achtertuin, op de plek waar een bedrijfshal staat, een wooncomplex wil bouwen of misschien iets anders. Dit complex is in zijn ogen een goed idee. Vanuit zijn visie draagt hij mogelijk bij aan het oplossen van de woningnood en de woningen leveren hem persoonlijk een aardig centje op. Dus hij is helemaal voor. Het complex wordt wel wat groter. Voor mij als buurman zou dit echter een grote nadelige verandering kunnen betekenen. Een wooncomplex heeft nu eenmaal een heel ander gebruikspatroon dan een bedrijfshal en ook heel andere overlast voor mij en andere omwonenden. In de huidige situatie is het bestemmingsplan leidend. En dat is vastgesteld vanuit gemeentelijke kaders, die rekening houden met het belang van iedereen. Als mijn buurman dit plan wil realiseren, doorloopt hij de procedures en wordt het bestemmingsplan aangepast, als iedereen dat tenminste een goed idee vindt. Er is dus ruimte voor initiatieven, maar ook voor bezwaar, hoor en wederhoor. Betekent paragraaf 3.6 nu dat in de toekomst dit principe wordt losgelaten en het aan mijn buurman is om vanuit zijn visie te besluiten hoe hij die grond wil invullen? De kaders die de raad heeft bepaald, zijn er natuurlijk niet voor de sier, ze zijn er om te zorgen voor een goede juridisch houdbare positie voor alle inwoners en niet alleen van hen die al dan niet met algemeen of eigen belang voor ogen een plan willen uitvoeren. Het CDA vindt zeker dat we initiatieven moeten kunnen ontplooien, maar daarbij moeten we niet onzorgvuldig over de belangen van anderen heen stappen, alleen omdat het nu misschien aardig en sympathiek lijkt om dat te doen. De wet- en regelgeving is er niet voor niets, maar dient ervoor om ons te behoeden voor eenzijdige ontwikkelingen, belangenverstrengeling en mogelijke vriendjespolitiek. Wij willen ervoor waken dat een eigen visie leidt tot het schaden van belangen van anderen en dat het niet werken binnen wettelijke kaders straks de nieuwe norm wordt, met alle juridische en maatschappelijke consequenties van dien. Die juridische consequenties zijn dan wellicht wel weer een leuk verdienmodel voor de advocatuur, maar de inwoners van Midden-Delfland zitten daar echt niet op te wachten. Ik heb dan ook nog een vraag aan Mijn Partij en VVD. Welke concrete kaders overwegen de VVD en Mijn Partij om te versoepelen of te herzien? Hoe borgen jullie de rechtsbescherming van omwonenden en andere belanghebbenden in dat proces? Dan kom ik ten slotte op de toon van het coalitieakkoord. Het 'eigen volk eerst' en 'wij, als kleine gemeente, tegenover een overmacht van regelgeving vanuit Rome'. Had u het beeld herkend? Meer dan zestig jaar geleden kwam het eerste stripalbum van Asterix en Obelix uit. Asterix en Obelix staan voor al het goede in hun authentieke dorp in Gallië, dat inmiddels is omsingeld door de Romeinen. 'Wij klein' tegen 'zij groot'. Daarnaast heeft iedereen in het dorp ook nog eens ruzie met elkaar, maar dat is bijzaak. In de verhalen nemen Asterix en Obelix het samen ogenschijnlijk op tegen de Romeinen. Maar uiteindelijk, als je wat beter kijkt, strijden ze voor de zwakkeren en kwetsbaren in de maatschappij. Ze trekken erop uit, ver buiten de eigen grenzen, werken samen, juist wel, leren van andere volken en bereiken juist zo altijd hun doel. En het behaalde succes vieren ze met z'n allen in het dorp met een geweldig feestmaal, waarbij alleen de bard er wat bekaaid afkomt. Eind goed, al goed. Dus als wij ons voelen als het laatste dorp dat standhoudt van

Asterix en Obelix, laten we dan ook aan de slag gaan in de geest van Asterix en Obelix. Met trots op onze mooie gemeente. En laten we in de nieuwe raadsperiode ook samen de problemen te lijf gaan, met oog voor iedereen in de samenleving. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Langeveld, namens het CDA, in de eerste termijn met uw betoog. Ik zou graag vervolgens het woord willen geven aan de heer Knaap van OGP Midden-Delfland. Aan u het woord.

De heer **Knaap**: Ja, het hoofdlijnenakkoord Bouwen aan een sterk Midden-Delfland. Vorige week werd er al mooie beeldspraak gebruikt: er is gebroed, wij aanschouwen nu het kuiken van de VVD en Mijn Partij. Wij hopen dat het een kuiken wordt dat mooi opgroeit. Natuurlijk hebben wij het hoofdlijnenakkoord met interesse gelezen. Mevrouw Langeveld zei het al. Er staat heel veel in, misschien zoveel dat we niet alles kunnen aanstippen, maar daar hebben we nog vier jaar voor, dus dat komt vast goed. In het hoofdlijnenakkoord zien we ook genoeg zaken die ons verbinden. De heer Hedges zei het al. Werken aan een groen landschap, wat een kernwaarde is van onze gemeente, en het Bijzonder Provinciaal Landschap als centrale pijler voor ons beleid. Het verbeteren van waterkwaliteit, boeren als partners en beheerders van ons mooie gebied. Het investeren in recreatie, kleinschalig, met watertappunten, toiletvoorzieningen, elektrische fietsen en bootoplaadpunten. Verantwoord financieel beleid, ouderenbeleid, meer woningen, minder eenzaamheid en meer ontmoetingsruimten, met en voor elkaar en bereikbaarheid en mobiliteit, zorg, jeugd en maatschappelijke ondersteuning als belangrijke randvoorwaarden voor onze inwoners. Het staat er allemaal in en wij zijn het daarmee eens. De kracht is alleen hoe we dat met elkaar gaan doen en dat zullen we ook netjes in het collegewerkprogramma natuurlijk nogmaals naast onze visie en onze ideeën leggen, want er kan natuurlijk een verschil ontstaan. Daar gaan we niet op voorhand van uit.

We zien ook verschillen in de wijze waarop wordt omgegaan met de agrarische ondernemers in ons landschap. Het lijkt alsof met name de duurzame boeren er niet met naam en toenaam in genoemd worden. De vraag aan de collega's van VVD en Mijn Partij is ook of er aandacht blijft voor onze duurzame boeren. Krijgen zij inderdaad genoeg ruimte en genoeg middelen en ondersteuning om dat wat landelijk wordt gezien als een heel goed voorbeeld, het Duurzaam Boer Blijven in Midden-Delfland, ook op deze manier te blijven doen? Gaat dat niet ten koste van grotere agrarische ondernemers die een ander belang hebben, zoveel mogelijk melk, zoveel mogelijk koeien en zo min mogelijk buiten? We zien ook - daar werd ook al aan gerefereerd - een ambitie om een terugtrekkende beweging te maken als overheid of als gemeentelijke overheid. De zorg die wij daarin hebben, is dat het heel goed kan zijn dat daardoor ruimte ontstaat. Het kan ook heel goed zijn dat mensen die niet weten dat die ruimte er is, of mensen die niet kunnen gebruikmaken van die ruimte, daardoor verloren worden in Midden-Delfland. Wij roepen het nieuwe college straks, maar in dit geval even de nieuwe coalitie op om ook daarvoor te zorgen. We zijn er voor alle inwoners en niet voor de 60% die op de nieuwe coalitie hebben gestemd. Daar is echt meer voor nodig dan alleen een hoofdlijnenakkoord schrijven. Daar is echt meer voor nodig dan die ambities even op te schrijven. Dit is werk van alledag. U heeft het net gehoord.

We lezen in het akkoord niets over andere belangrijke zaken die ook te maken hebben met ons bijzondere gebied. Er wordt geïnvesteerd in de waterkwaliteit en dat is goed. Dat is goed voor ons gebied. Er staat niets in over het verbeteren van de luchtkwaliteit, wat net zo belangrijk is. We zijn wel een groene long, maar er zijn mensen die hier grijze longen hebben van al het fijnstof en de verontreinigende stoffen die gewoon in onze lucht aanwezig zijn. We wonen met elkaar in de slechtste deel van Nederland qua luchtkwaliteit. Dat verdient aandacht. De vraag aan zowel Mijn Partij als VVD is: bent u bereid om daar ook in te blijven investeren? Bent u bereid om over de makkelijke uitspraak - ik refereer eventjes aan een uitspraak uit de vorige periode - te stappen? Wij zijn nu eenmaal de partij van het fakkie stoken. Dit gaat over de gezondheid van mensen en die mag ons allen aangaan. Bent u ook bereid om te investeren in de stilte van ons gebied? Ook dat is een kwaliteit van ons landschap. Dat gaat gewoon heel veel mensen aan. Dat is ook de reden waarom mensen hier graag zijn. Het is hier nog stil.

En dan de twee hoofd dossiers, de heer Hedges zei dat ook al, uit de verkiezingen, maar ook uit dit hoofdlijnenakkoord. Woningbouw. We lezen in het akkoord regie op woningbouw, maar geen actieve rol van de gemeente. Onze belangrijkste zorg daarin is hoe u dat dan met elkaar wilt bereiken. Hoe gaat u daadwerkelijk regie krijgen op initiatieven die door anderen worden ontplooid met belangen die vanuit de anderen tot ons komen als gemeente? Waarom niet doorzetten op de

manier waarop het al gebeurt? Het voorbeeld van De Kroon is daar een mooi voorbeeld van. De gemeente pakt even een kleine rol en zorgt ervoor dat er gebouwd wordt wat zo nodig is voor onze inwoners. Daarbij - dat is ook iets waar wij een motie voor willen indienen - de zorg dat er, met geen woord, maar ook echt met geen enkel woord gesproken wordt over sociale woningbouw. Het realiseren van sociale huurwoningen voor onze gemeente. We hebben gewoon een afspraak met de provincie, in de regio dat 30% van onze nieuwbouwprojecten ook gebouwd wordt voor sociale huurwoningen. Dat is ook belangrijk. Dat gaat over onze eigen inwoners, maar dat gaat ook over samenwerken in een regio en ervoor zorgen dat onze inwoners ook in een andere gemeente een plekje kunnen krijgen. Dat is een wederkerigheid. Wij kunnen dat als gemeente niet alleen. Daar moet je voor samenwerken. Er zijn in onze gemeente genoeg mensen die geen middeldure huur kunnen betalen. Een middeldure huur voorzitter, is een bedrag van € 930,00 tot € 1.230,00 per maand. Er zijn genoeg mensen die dat niet kunnen betalen. Er zijn genoeg mensen, ook jongeren, die geen koophuis kunnen aanschaffen. De kosten daarvan in Midden-Delfland zijn gewoon bizar hoog. Een gemiddeld huis in Midden-Delfland kost meer dan € 450.000,00. Daarom is het toch nodig om te investeren in sociale woningbouw. We hebben een motie, mede namens het CDA, die het nieuwe college opdraagt om in de nieuwe periode en het collegewerkprogramma vast te houden aan het realiseren van 30% sociale huurwoningen in nieuwe bouwprojecten of combinaties daarvan. Want we weten ook, en dat hebben we de afgelopen jaren geleerd, dat je niet alles in kleine projectjes op zich kan doen, maar dat het soms ook handig is om over meerdere projecten heen te kijken. Wij vragen uitdrukkelijk aan zowel de VVD als Mijn Partij of ze hieraan willen meewerken en als ze dat niet willen, waarom ze dat niet willen. Wij zijn daar namelijk hartstikke nieuwsgierig naar.

Het tweede grote dossier en daar werd al aan gerefereerd, is natuurlijk het azc. Daarover is heel veel gezegd de afgelopen jaren. En ik ga het toch even richting Mijn Partij want ik vind het belangrijk dat ook onze inwoners weten hoe wij hier gekomen zijn. Mijn Partij heeft op 14 november 2022 ingestemd met een onderzoek naar de opvang van vluchtelingen op één locatie in Midden-Delfland. Die is er ook gekomen. Op 25 oktober, toen daarover besloten werd, heeft Mijn Partij tegen het azc gestemd, onder meer met het argument dat ze kleinschalige opvang in de drie kernen een meer acceptabele oplossing vond. Overigens hadden ze dat natuurlijk een jaar eerder gewoon met een amendement kunnen indienen dan was het meegenomen in het onderzoek. Dit argument is vanuit Mijn Partij tussen 2023 en heden met regelmaat herhaald. Ook in het verkiezingsprogramma, dan wel het tienpuntenplan, stelt Mijn Partij dat ze gaat voor een kleinschalige opvang verdeeld over de dorpskernen. In het hoofdlijnenakkoord, dat nu voor ons ligt, spreekt u alleen over het beëindigen van het azc in Den Hoorn. In de fractie van de VVD zitten twee raadsleden die natuurlijk hartstikke hard gewerkt hebben vanuit het bewonerscollectief tegen het azc in Den Hoorn. Dat was vanuit een intentie van datzelfde bewonerscollectief dat ze niet tegen het opvangen van vluchtelingen of asielzoekers zijn, maar dat ze willen dat dit op een verantwoorde en kleinschalige manier gebeurt. En ook hier in het hoofdlijnenakkoord wordt alleen gesproken over het beëindigen van het azc in Den Hoorn. Voorzitter, vanuit OGP Midden-Delfland constateren we dat zowel Mijn Partij als VVD goed is in de makkelijke boodschap dat ze nu geen azc willen. De moeilijke boodschap, namelijk dat we als gemeente onder de Spreidingswet een verplichting hebben voor opvang en hoe die opvang dan anders georganiseerd moet worden als ze dit niet willen, inclusief wat dat betekent voor onze inwoners en voor onze financiën, is niet aan de orde. OGP Midden-Delfland vindt dat ook onze inwoners die boodschap mogen weten. Wat is het alternatief? Wat kost het alternatief en hoe ziet dat alternatief eruit? Want in tegenstelling tot wat de heer Hedges stelt, wordt er nog steeds gewoon gezegd: als het even kan, halen we het morgen van tafel en dan hebben we gewoon een verplichting onder de Spreidingswet. Wij dagen de fracties in de coalitie dan ook uit om hier transparant te zijn naar onze inwoners. Dat verdienen onze inwoners en dat verdienen wij als mederaadsleden. Ik ben benieuwd naar de antwoorden van de collega's van VVD en Mijn Partij. Dan zal ik daar straks in de tweede termijn nog een kleine reflectie op geven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Knaap. Ik was net van plan om u te vragen om de motie vervolgens ook in te dienen. Dat is bij dezen het geval. Dank u wel, ook voor uw betoog. Dan wil ik tot slot het woord geven aan de heer Vieira van D66.

De heer **Vieira**: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het is twee maanden geleden dat verkiezingen hebben plaatsgevonden. Twee maanden is er achter gesloten deuren gewerkt aan dit akkoord,

zonder informateur en zelfs zonder formateur, zoals we het begrepen en daar werd al aan gerefereerd, om de broedende kip niet te storen. Dat is een keuze. Maar dat betekent ook dat andere politieke partijen, maatschappelijke organisaties en verenigingen in die periode weinig gehoord hebben. Juist daarom is het belangrijk dat dit akkoord vandaag niet alleen gepresenteerd wordt, maar dat het ook meer concreet gemaakt wordt. In onze bijdrage zullen we niet alleen refereren aan 'hekelen', maar proberen we het in het belang van onze inwoners beter te maken. Uiteraard hebben wij het gelezen en er staan zeker goede dingen in. Aan een aantal dingen is al gerefereerd, zoals woningbouw en doorstroming, verkeersveiligheid, het behoud van ons landschap, een gezonde financiële basis. Ik denk dat op basis van deze termen weinig discussie zullen hebben met elkaar. Onze zorg zit niet zozeer in wat er staat, maar juist in wat er verdwijnt. Er werd door de heer Knaap bijvoorbeeld al gerefereerd aan dingen die heel concreet staan in verkiezingsprogramma's. Het laatste voorbeeld dat hij gaf, was de kleinschalige opvang, verdeeld over de kernen met duidelijke aantallen. Dat verandert dan in het sluiten van het azc. Dus hoe die van iets heel concreets in verkiezingsprogramma's naar iets heel abstracts in het akkoord gaan, vinden wij lastig volgen. Toen we dat lazen, hadden we ook wat vragen over definities. Niet alleen definities ontbreken, maar ook de regionale context. Wat opviel, waren veel passages over 'eigen inwoners' en 'Midden-Delflanders'. Dat klinkt heel logisch, maar wie bedoelen we daar precies mee? Is iemand die in deze gemeente woont met een Roemeens paspoort en werkt al een eigen inwoner? Is een jongere die hier is opgegroeid, maar noodgedwongen in Delft of Den Haag woont dan geen eigen inwoner meer? Dit is geen semantische discussie, maar het raakt echt direct aan woningtoewijzing, sociale cohesie en de wijze waarop wij ons verhouden tot de regio. Daarom vraag ik aan de VVD en Mijn Partij wat voor definitie u voor 'eigen inwoners' hanteert. Hoe gaat u daarmee om? Wanneer komt u met deze definitie? In die zin vonden we ook de passage over Woonnet Haaglanden interessant. We zijn ook heel benieuwd welke kosten gemoeid zijn met het veranderen en wat het daadwerkelijk verwacht op te leveren als je je houdt aan de wettelijke basis.

Voorzitter. Ik kom, zoals iedereen, ook tot het thema wonen. Er wordt gesproken over een inhaalslag in de woningbouw en dat dat nodig is. Die lijn kunnen wij zeker volgen. Vervolgens wordt er gerefereerd aan het collegewerkprogramma. Sommige dingen staan wel concreet en sommige dingen niet, maar voor wonen missen wij concrete projecten. Wat ga je prioriteren, wat wordt de planning en wat zijn de keuzes? Gelukkig liggen er plannen. Voor ons is de betrouwbaarheid hierin belangrijk. Onze inwoners en initiatiefnemers moeten erop kunnen vertrouwen dat plannen, waaraan jaren gewerkt is, niet ineens van tafel worden geschoven. Door de heer Knaap werd er al gerefereerd aan de sociale huur. Een deel van onze inwoners is daar simpelweg van afhankelijk. Dat is een groot deel van onze starters, maar ook ouderen, mensen in de zorg- en onderwijsberoepen, inwoners met lagere inkomens en mensen die opnieuw moeten beginnen na een moeilijke periode. Een vitaal dorp bestaat niet alleen uit koopwoningen. Een vitaal dorp betekent ook dat verschillende inkomensgroepen er kunnen blijven wonen. Daarom zullen wij de motie steunen om vast te houden aan de sociale huur, zoals wij dat nu met elkaar hebben afgesproken.

Verkeersveiligheid wordt genoemd als prioriteit. Dat waarderen wij enorm. Wij vragen ons af waar de grootste risico's zitten en waar je dan begint op het gebied van verkeersveiligheid en op basis van waarvan die keuzes worden gemaakt. Wat ons betreft wordt er beter gemeten, worden inwoners serieus betrokken en worden keuzes meer gebaseerd op feiten en ervaringen. Wij komen met een motie hierop, maar daar sluit ik straks mee af.

Voorzitter, als we het hele akkoord bekijken, beproeven wij dat concrete plannen uit beeld verdwijnen, keuzes vooruitgeschoven worden en belangrijke begrippen onduidelijk blijven. Dat maakt het voor ons heel lastig om dit akkoord echt te beoordelen op uitvoerbaarheid. Wij kiezen de lijn van betrouwbaarheid geven richting inwoners, realistische keuzes, regionale samenwerking en uitvoerbaar beleid. Niet alleen: niet alles opnieuw bespreken, maar juist doorpakken waar het kan. Wij zijn ontzettend blij met de handreiking die gedaan is: dat we samen de raad zijn en samen kunnen werken aan concreter en uitvoerbaar beleid. In die hoedanigheid hebben wij twee moties. De eerste had ik al aangekondigd, gaat over verkeersveiligheid. De andere gaat over woningbouw en betrouwbaarheid. Met uw toestemming, voorzitter, begin ik even met die van versnellen met de bouw en sla ik alles met constaterende en overwegende dat over en kom ik tot het dictum, waar we toe oproepen: wij verzoeken het college dat er dan straks zit, bestaande bouwafspraken en lopende projecten tot 2030 als uitgangspunt te blijven hanteren, deze op te nemen in het collegewerkprogramma en in Q4 2026 concrete maatregelen aan de raad voor te leggen, die

bijdragen aan versnelling, met specifieke aandacht voor starters, ouderen en doorstroming. De motie is medeondertekend door OGP Midden-Delfland en het CDA. Ook de andere partijen hebben de motie uiteraard ontvangen, maar die hebben vooralsnog geen steun gegeven. Maar wat niet is, kan nog komen natuurlijk.

En verkeersveiligheid, ook hier om het concreet te maken. Wij roepen het college op om samen met Veilig Verkeer Nederland, politie, scholen en inwoners een plan op te stellen voor een structureel verkeersonderzoek binnen de gemeente, daarbij prioriteit te geven aan schoolroutes en locaties waar veel meldingen of zorgen zijn en de resultaten van deze onderzoeken, inclusief mogelijke verbetermaatregelen en prioritering, periodiek terug te koppelen aan de raad. Die motie is mede getekend door het CDA. Met uw toestemming voorzitter, kom ik ze zo brengen. Ik heb tot slot nog één vraag. Wij behandelen volgende maand, of in ieder geval in een paar weken - anders is het over anderhalve maand - de Kadernota. Dat is de voorbereiding van de begroting. Dat betekent dat er een begroting voorbereid wordt die in december wordt gepresenteerd. Ik probeer even te volgen hoe dat gaat. Als het goed is, krijgen we zo de installatie van het nieuwe college. De vraag is hoeveel hand dit nieuwe college nog aan die voorbereidingen kan leggen. Ik probeer een beeld te vormen wanneer het huidige college... Komt er een aangepaste begroting? Kunnen wij die verwachten in het najaar? Of is wat wij behandelen in de Kadernota de basis voor een begrotingsbehandeling? Dat is gewoon een oprechte vraag, voorzitter. Dus we horen graag of de VVD en Mijn Partij daar al duidelijkheid over kunnen geven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Vieira. Als ik het goed heb, komt u met twee moties, over woningbouw en verkeersveiligheid. Die zijn in goede orde ontvangen. Ze zullen straks ook in iBabs geplaatst worden. Dat betekent dat we aan het eind van de eerste termijn zijn en ik in de tweede termijn allereerst de VVD en Mijn Partij het woord zal geven. De heer Roeling is daarbij weer de eerste die het woord krijgt. Dat is ook meteen de start van de tweede termijn. Uiteraard krijgt u ook de gelegenheid om de vragen te beantwoorden die zojuist gesteld zijn vanuit de oppositie. Aan u het woord, de heer Roeling van Mijn Partij.

De heer **Roeling**: Ik zal proberen de meeste vragen te beantwoorden die gesteld zijn door de andere partijen. Mevrouw Langeveld begon eerst met het term 'eigen volk eerst' in een artikel in Binnenlands Bestuur. Ze vroeg of dat een nieuwe wending zou zijn en of dat de kant is die we op moeten? Ik zal een voorbeeld geven. Wij zitten nu met het Haaglanden Verdeelsysteem voor de verdeling van sociale woningen. Vóór dat systeem hadden we gewoon een systeem waarin eigen inwoners de belangrijkste categorie waren. Vervolgens had je de tweede categorie: economisch gebonden personen. Dat zijn mensen die wel in Midden-Delfland werkten, maar nog niet woonden. En dan had je nog wat overige. In onze beleving werkte dat systeem prima. Dus het is niet zozeer dat wij een nieuwe richting op gaan. Het is meer dat wij zeggen: nou, het vorige model waarmee wij werkten, bevalt ons beter dan het huidige systeem. Vervolgens willen wij kijken wat daarin mogelijk is. Dus dat is niet het eigen volk eerst. Het is eigenlijk weer terug naar onze eigen mensen.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Langeveld, CDA.

Mevrouw **Langeveld**: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat mijnheer Roeling misschien wat in verwarring is, want ik heb twee vragen gesteld en dat zijn toch al wat andere vragen dan waar u nu antwoord op geeft. De eerste vraag was of Mijn Partij en de VVD het belang onderschrijven van de bestaande regionale samenwerkingsverbanden en Mijn Partij en de VVD voornemens zijn om deze voort te zetten? De tweede vraag die ik heb gesteld is welke concrete kaders overwegen Mijn Partij en VVD te versoepelen of te herzien? En hoe borgen de VVD en Mijn Partij de rechtsbescherming van omwonenden en andere belanghebbenden in dat proces?

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Langeveld. Ik geef het woord weer aan de heer Roeling.

De heer **Roeling**: Als mevrouw Langeveld even gewacht had, had ze antwoord gekregen, want die vraag heb ik ook netjes genoteerd. Op de eerste plaats het belang van de regionale samenwerking. Wij zitten er meer in dat Midden-Delfland bepaalde belangen heeft en wat minder dat we vriendjes willen zijn. Dat zal altijd het uitgangspunt blijven. Wat is het belang voor Midden-Delfland in een nieuwe of bestaande samenwerkingsvorm? Dus ja, het belang van regionale samenwerking is er, al

is het alleen maar op sociaal domein maar het is ook wel eens goed om te bekijken welk belang van Midden-Delfland met een samenwerking wordt gediend. Dat zijn vragen die ik niet vanavond kan beantwoorden, maar dat is wel de houding die wij daarop willen loslaten. Als het gaat over de rechtsbescherming en de omwonenden van de buurman met het wooncomplex, ik weet het allemaal. Dat vond ik opvallend van mevrouw Langeveld, omdat we niet zo lang geleden hebben gesproken en besloten over De Kroon, hier niet zo ver vandaan in Schipluiden. Dat is een complex voor de senioren van Schipluiden. Nou, dat is alweer anders gelopen. Maar om even op het punt in te gaan. Daar hebben de omwonenden duidelijk aangegeven dat dat complex prima is, maar dan driehoog en geen vier. Toch stemde het CDA in met vierhoog. Wij hebben om andere redenen niet ingestemd met dit complex, maar ik wil maar aangeven dat het blijkbaar een lastige kwestie is om die participatie tot een goed eind te brengen. Ik denk dat mijn collega dat eerder zei, van de VVD. Het moet geen wassen neus zijn, want dan kun je het beter niet doen. Uiteraard gaan we het wel doen, maar met wat meer beleving en dat we snappen waar het over gaat. Wij willen niet maar politiek doordrammen, want dat is het gevoel dat we hebben overgehouden bij De Kroon.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Knaap van OGP Midden-Delfland.

De heer **Knaap**: Een van de maatregelen die in het hoofdlijnenakkoord staat om woningen te bouwen, is optoppen. Optoppen betekent per definitie een hoger gebouw, want anders doe je er geen top op. En optoppen betekent dus ook per definitie een omgeving die het daar niet mee eens is. Mijn vraag aan de heer Roeling is of hij dan wel aan de slag gaat. Of gaat hij dan net als bij De Kroon op het laatste moment zeggen: nou, de omgeving gaat zich een beetje roeren, dus we doen het maar niet.

De heer **Roeling**: Nou, wat ik net al zei, dat was niet de reden waarom we er niet mee in hebben gestemd. Maar dat is wat anders. Wij bedoelen dat het optoppen en splitsen van woningen tot de mogelijkheden behoren. Wij willen meer dan alleen maar nieuwbouw en dus ook bekijken welke andere vormen mogelijk zijn. Het is een mooie taak aan het college om daar meer invulling aan te geven. Participatie zal daar ongetwijfeld een onderdeel van zijn.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Langeveld van het CDA.

Mevrouw **Langeveld**: Ik heb nog geen antwoord op mijn vraag gekregen. Dan ga ik toch even terug naar het akkoord over paragraaf 3.6, waarin staat dat er meer vrijheid voor inwoners en ondernemers komt, zonder te worden gehinderd door strakke kaders. Mijn vraag is heel concreet. Welke concrete kaders wenst u, de heer Roeling, Mijn Partij te versoepelen of te herzien?

De heer **Roeling**: Dat is een opdracht aan het college.

De volgende vraag was of de duurzame boer blijft. De heer Knaap vroeg daarnaar. Jazeker, wij hebben ook gezegd dat wij gewoon doorgaan met de kringlooplandbouw zoals we die nu kennen. Alleen zien wij ook wel dat de reguliere boer, of de conventionele boer, hoe je het noemen wilt, ook wel wat aandacht mag hebben. Het is eigenlijk meer dat we de reguliere boer een beetje laten bijzetten dan dat wij het kringlooplandbouwen loslaten. Want dat doen we zeker niet, voorzitter. De luchtkwaliteit. Een vraag was of we ons bewust zijn van de luchtkwaliteit en of we er iets mee gaan doen. De deskundigen verschillen van mening over de luchtkwaliteit en hoe slecht of goed die nu is in Midden-Delfland. Het zal ongetwijfeld een keer aan de orde komen. U zegt dat het niet in het hoofdlijnenakkoord staat. Dan is dat iets voor de gemeenteraad om daar wat mee te doen. Anders kan ik het ook niet maken, maar persoonlijk denk ik dat het met de luchtkwaliteit wel meevalt. Het is dus niet zo slecht als men soms wel eens denkt. Laat ik het daarop houden. Over de 30%, de middelhuur et cetera. Dat was, denk ik, de aanleiding van de motie. De huidige voorraad is nu 23% sociaal. Het beleid is 30%. Nu wordt dat beleid niet altijd gevolgd, is onze ervaring. Wat we nu willen met de middenhuur is dat dezelfde mbo'er... De heer Knaap had het in het verkiezingsdebat steeds over de mbo'er. Dan doe je de mbo'er wel tekort als je denkt dat die een schraal loontje heeft. Dat zijn prima opleidingen en die zijn zeer gewild en daar wordt goed voor betaald. Dus om nu de mbo'ers maar een beetje af te schuiven, dat gaat ons wat ver. Wat wij zien is, er zal altijd behoefte zijn aan sociale woningen in Midden-Delfland. Of we dat gaan oplossen met de huidige 23%, daar doe ik geen uitspraak over. Maar onze vraag is of het klopt dat 30% van onze inwoners aangewezen is op een sociale huurwoning. Dat betekent dat bijna een op

de drie personen die wij kennen, aangewezen zou moeten zijn op een sociale huurwoning. Dat trekken wij in twijfel. Dat is gewoon een regionorm en misschien is dat van toepassing op de gemeente Den Haag, maar niet op gemeente Midden-Delfland. Wij willen bekijken hoe we daarmee kunnen omgaan. En middenhuur bestaat amper in Midden-Delfland. De middenhuur is 1% of nog minder van de totale woningvoorraad. Nou, breid dat uit, want daar is gewoon vraag naar. Er zijn gewoon jeugd, stelletjes et cetera, die dat ook daadwerkelijk kunnen betalen. Alleen, ze zijn niet voorradig op dit moment. Dus het is meer dat we kijken naar hoe we de woonmix kunnen uitbreiden dan dat we zeggen, we halen er nu eentje uit en daar komt iets anders voor in de plaats. Het gaat om het totaal.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Knaap op dit onderwerp.

De heer **Knaap**: Ja, mijnheer Roeling praatte gewoon verder, dus ik kan er ook meteen drie van maken met uw welbevinden. Dan kan hij daarna in één keer door. Ik constateer toch even een paar dingen. De heer Roeling is bijna net zo goed in percentages als Donald Trump, zal ik maar eventjes zeggen. Als je 30% van de nieuwe projecten besteedt aan sociale huur, dan framet hij dat als dat 30% van de mensen in Midden-Delfland een sociale huurwoning nodig hebben. Als wij gewoon in onze nieuwe projecten 30% sociale huur doen, duurt het meer dan honderd jaar voordat we op die 30% zitten. Sterker nog, ik denk dat we er nooit komen, want we bouwen namelijk ook nog steeds middenhuur. We bouwen ook nog steeds betaalbare koop en hoogstwaarschijnlijk bouwen we ook nog steeds hele dure huizen. Dus het is alleen maar noodzakelijk om überhaupt een beetje gelijk op te gaan in deze gemeente en daarmee dus mensen enige kans te geven op een sociale huurwoning. Bent u dat met mij eens? Tweede vraag. Het verkiezingsprogramma van Mijn Partij: "De opgave van de gemeente zou gericht moeten zijn op sociale huur, middenhuur en betaalbare koop". Wat is er gebeurd met wat in uw verkiezingsprogramma stond, als u deze aanknopingspunten ineens heel anders maakt? En het laatste - dat doet me toch altijd een beetje pijn - is de suggestie dat een mbo'er een ruim salaris verdient. Mijnheer Roeling, weet u wat een startende mbo'er verdient? Weet u dat? Ik weet wel wat een startende mbo'er verdient. Een startende mbo'er verdient net iets meer dan € 2.000,00. En ik wens u heel veel succes als u voor dat bedrag een woning in Midden-Delfland wilt gaan vinden. Ik denk dat u heel goed weet hoe noodzakelijk het is om een sociale huurwoning te kunnen vinden op het moment dat je die zelf nodig hebt. Ik ben heel erg benieuwd naar uw antwoord. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Roeling.

De heer **Roeling**: Ja, in ons verkiezingsprogramma staat geen 30%. Daar staat dat we ons richten op sociale huur. Dat hebben we niet losgelaten. We hebben de 30% losgelaten. Hoe dat gaat uitpakken, moet later blijken. Dus dat, ja, Trump, ik vind dat een beetje goedkoop, maar het feit blijft dat 23% van de huidige voorraad sociale huurwoningen zijn. Daar kan je hetzelfde op loslaten. Is 23% van onze inwoners noodzakelijk aangewezen op sociale huur? Goede vraag, die gaan we proberen te beantwoorden. Maar we kunnen nu alvast zeggen dat het nooit 30% is. Hoe dat later uitpakt, dat gaan we meemaken, voorzitter.

Beëindiging van het azc. Ik pak meteen de vraag van de heer Vieira mee, want die had het er ook over. Voor ons is een belangrijke reden voor kleinschalige opvang tweeledig. Dat is niet alleen voor de omwonenden, maar ook voor de bewoners. De integratie gaat aanmerkelijk vlotter als je het hebt over kleine groepjes die minder anoniem in een grootschalig azc zitten. Dat is de reden dat we altijd daarvoor gekozen hebben. De meerderheid van de raad heeft anders besloten. Maar inderdaad, het klopt dat wij al vrij snel hebben aangegeven dat wij gaan voor kleinschalige opvang. Is dat nu nog mogelijk? De tijd zal het leren. Wij zijn ons er zeer van bewust dat we altijd in overleg zullen moeten met het COA en dat wij gehouden zijn aan de Spreidingswet. Alleen doet zich nu op landelijk niveau het volgende probleem voor dat de Spreidingswet een onderdeel van de afspraak was. Het kabinet zou de instroom aanzienlijk verminderen. Voor de mensen die op dat moment nog in Budel en Ter Apel zaten en buiten moesten slapen was die Spreidingswet bedoeld. Die Spreidingswet is doorgevoerd en werd ook van toepassing op ons. Maar wat blijkt nu? Nu is het kabinet niet in staat om de instroom aanzienlijk te verminderen. Ik hoop niet dat we binnen afzienbare tijd een soort morele discussie krijgen of wij als gemeente nog gehouden zijn aan die afspraak, want het kabinet levert niet. Nou, dat soort dingen zal in de nabije toekomst een rol spelen, maar wij hebben nooit vluchtelingen, asielzoekers niét willen opvangen. Wij hebben altijd

aangegeven wat voor ons, zoals wij denken, het beste is voor de omwonenden en voor de bewoners zelf.

Wat hebben we nog meer? De heer Vieira vroeg naar de uitvoerbaarheid. Dat sprak nog niet echt uit het hoofdlijnenakkoord. Nee, dat klopt.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Knaap van OGP Midden-Delfland.

De heer **Knaap**: Ja, dank u wel. Het gaat nog even om het staartje van het azc-dossier. Ik hoor de heer Roeling hele mooie dingen zeggen. Dan kunnen de vluchtelingen beter integreren als we bijvoorbeeld drie kleine locaties hebben. Is de heer Roeling dan ook in staat of is hij ook bereid om daarin te investeren? Dat betekent dus: drie keer klaslokalen. Dat betekent: drie keer beveiliging. Dat betekent: drie keer begeleiding. Dat betekent drie keer alles, dus ook drie keer kosten voor deze gemeente. Want het COA gaat het dan niet doen. Bent u daar dan ook toe bereid? En daarbij, er wordt vaak gezegd dat het beter is voor de integratie. Maar in ons azc zitten mensen die wachten op hun status. Zij mogen deels integreren. Ze mogen een beetje werken, maar ze worden geen onderdeel van onze gemeenschap. Dus dat is ook een soort van vals argument om te zeggen dat het beter is. Want heel veel van die mensen zullen na een aantal maanden gewoon ergens anders in Nederland een plekje vinden als statushouder.

De **voorzitter**: Ik zie ook een interruptie van mevrouw Langeveld, die over hetzelfde onderwerp gaat. Ik stel voor dat u meteen het woord voert, zodat de heer Roeling op beide vragen antwoord kan geven. Aan u het woord.

Mevrouw **Langeveld**: Ik denk dat onze vraag mooi aansluit bij de vraag van OGP Midden-Delfland. De heer Roeling had het net over drie kleinere locaties. Ik ben heel erg benieuwd welke locaties hij dan op het oog heeft.

De **voorzitter**: Hierbij het woord aan de heer Roeling.

De heer **Roeling**: Zelf zaten we te denken aan de achtertuin van mevrouw Langeveld, maar dat is dan weer te dicht bij mijn mattie Neal Ruiterman. Dus die valt af. Ik vind het een onzinnige vraag. Ik heb geen drie genoemd. Ik heb geen locatie genoemd. Wij hebben alleen aangegeven wat wij denken dat de beste oplossing is voor de opvang van asielzoekers en dat is kleinschalig. Dan hebben we de vraag van de heer Knaap nog over: ja, dat kost wel geld. Dat doet me denken aan de heer Jongsma in het debat over de komst van het azc enkele jaren geleden. Hij zei toen: met de grootschalige opvang wordt alles betaald. Toen stelde ik de vraag aan de heer Jongsma. Dus u wilt best humaan zijn, maar het mag geen geld kosten. Die vraag kwam nou weer bij me op. Dus wat de heer Knaap eigenlijk zegt, is dat zij wel een grootschalig azc willen, want dan kost het ons niets. En mijnheer Roeling, die wil kleinschalig en dat kost geld; realiseert hij zich dat dan wel? Ja, natuurlijk. Maar bij ons is het niet zo dat we humaan doen zolang het niets kost. Nee, dat is de OGP. Het zal moeten blijken of het geld kost. En met 'zo snel mogelijk' kunnen we ons nog steeds houden aan het lopende contract. We gaan kijken hoe dat uitpakt. Er loopt nog een rechtszaak, dus wij hebben bewust niet vanuit de heup geschoten in dit hoofdlijnenakkoord als het gaat over het azc. Ook dit is een schone taak aan het college.

Over de uitvoerbaarheid heb ik het gehad. Verder werd in verband met de kadernota gevraagd of de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord nog veranderingen kan opleveren voor de begroting later dit jaar. Ik denk dat dat lastig wordt, maar dat weet ik niet. Ik weet uit ervaring dat de besluitvorming, de Kadernota et cetera, wel rond deze tijd moet gebeuren, wil je een begroting hebben. En we gaan het eens na. Ik heb de financiën ook niet in mijn portefeuille, maar ik denk dat het lastig wordt om nu nog grote veranderingen door te voeren, maar we gaan het zien. En dan denk ik dat ik de meeste vragen gehad heb, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Roeling, voor de beantwoording en toelichting. En dan wil ik graag het woord geven aan de heer Hedges van de VVD. Aan u het woord.

De heer **Hedges**: Ik zit even te denken waar ik moet beginnen, want er zijn al zo veel antwoorden gegeven. Dus als ik ook elke vraag ga beantwoorden, dan zal ik regelmatig in herhaling vallen van wat de heer Roeling heeft gezegd. Ik pak er een paar punten uit. Ik zal het ten eerste even

zeggen, wat ik in mijn eerste termijn ook al zei: het betreft een visiedocument. Er moet nog een werkprogramma gemaakt worden. Veel vragen zijn aan het college om daar verder handen en voeten aan te geven. Wat zijn wel punten om even te benoemen? Misschien is het goed om te reageren op de allereerste vraag die bij het CDA vandaan kwam. Die ging over het belang van regionale samenwerkingen. Ik zat net eventjes te tellen. Volgens mij hebben wij tien posities om in te vullen binnen regionale samenwerkingen, binnen de MRDH en andere clubjes. Dat doet de coalitie met zeven partijen. Vorige week hebben we gezegd dat we dat met zijn allen doen als wij nog openstaande vacatures moeten invullen. Volgens mij pakken wij daar meer dan onze verantwoordelijkheid in. Sterker nog, ik zie bij burens dat zij daar geen enkele functie invullen, of hooguit eentje. Dat wilde ik even gezegd hebben. In verhouding doen wij er heel veel. Wij zien wel degelijk daar ook het ...

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Langeveld van het CDA.

Mevrouw **Langeveld**: Mijnheer Hedges, u bedoelt de externe organen waar we het vorige keer over hebben gehad, waarin we zitting nemen. Maar met de regionale samenwerking bedoel ik bijvoorbeeld ook de H9 met specialistische jeugdhulp, de WMO in de H5. Daar hebben we het over een ander soort regionale samenwerking dan waar we het vorige week met elkaar over hebben gehad en daar doelde ik vooral op. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is weer aan de heer Hedges.

De heer **Hedges**: Oké, dat is geen vraag. Dan helpt het als je dat beter duidt aan het begin. Even kijken. Wat zijn dan de andere punten om eventjes bij stil te staan? Iets wat de heer Roeling niet namens de VVD of namens mij kan beantwoorden, is waar de heer Knaap aan refereerde, namelijk het bewonerscollectief. Dat ging over mevrouw Geense en mijzelf, maar wij zijn niet meer actief voor het bewonerscollectief. Die club heeft nooit gezegd dat er geen asielopvang mag plaatsvinden in Midden-Delfland, maar dat wij dat graag in een andere vorm zouden willen zien. Daarnaast heeft de heer Roeling genoeg gezegd over de vorm waarin. Ook daarin is het aan het college om daar een voorstel voor te doen.

De **voorzitter**: Ik zie de interruptie van de heer Knaap van OGP Midden-Delfland.

De heer **Knaap**: Ik zal de vraag versimpelen. U heeft natuurlijk terecht vanuit uw betrokkenheid bij het bewonerscollectief - daar heeft u netjes afstand van genomen, dus dat moet ik meegeven, dat is ook goed - gepleit voor een kleinschaliger opvang. U bent nu raadslid van een fractie die helemaal geen opvang wil. Dus wat gaat u nu doen als raadslid? Dat is mijn concrete vraag.

De heer **Hedges**: Volgens mij hebben wij ons gecommitteerd aan het hoofdlijnenakkoord. Daar staat ook mijn handtekening namens de club onder. En daar staat iets anders. Daar staat namelijk: dat dat na vijf jaar niet verlengd zal worden en dat er daarna gekeken wordt in welke vorm we dat dan moeten en zullen doen. Er staat nergens dat er geen asielopvang in de gemeente Midden-Delfland zal plaatsvinden. Dat heb ik net ook al gezegd.

De **voorzitter**: Ik zie wederom een interruptie van de heer Knaap.

De heer **Knaap**: Dan ben ik toch benieuwd, want in de debatten die we ook voor deze verkiezingen gehad hebben, heeft uw collega de heer Renzen zich uitermate duidelijk uitgesproken over wat hij gaat doen in deze collegeperiode als hij hier aan zet is. Dat is namelijk alles uit de kast om het azc zo snel mogelijk uit deze gemeente te krijgen. Hoe verhoudt dat zich dan tot dit hoofdlijnenakkoord?

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hedges.

De heer **Hedges**: Ik had eerder gezegd dat ik een beetje visueel ingesteld ben en nu krijg ik een beeld van een langspeelplaat voor mij. Wij hebben ons gecommitteerd aan het hoofdlijnenakkoord en dat is de lijn die wij volgen op dit onderwerp. Dan kijk ik eventjes naar een aantal andere punten. Misschien is het wel goed om even stil te staan

bij de vraag van D66 over wie een 'eigen inwoner' is. Het CDA maakt vervolgens van de gelegenheid gebruik om een term als 'eigen volk' te noemen. Daar neem ik aanstoot aan, want dan kom je al snel in een bepaalde periode van de geschiedenis terecht. Dat vind ik onprettig en ook niet oké.

De **voorzitter**: Mevrouw Langeveld, aan u het woord.

Mevrouw **Langeveld**: Misschien is dat niet heel helder naar voren gekomen, maar gisteren stond er een artikel in het Binnenlands Bestuur over de coalitie van Midden-Delfland, waarin stond dat vandaag de eerste 'eigen volk eerst-coalitie' beëdigd zou worden. Dus dat is niet een terminologie die wij zelf hebben verzonnen, maar die staat in Binnenlands Bestuur. Ik kan u het artikel appen als u dat zou willen, maar het staat echt in Binnenlands Bestuur en het was gisteren ook op Nieuwsuur. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hedges.

De heer **Hedges**: Even kijken. De eigen inwoner. Wie is de eigen inwoner? Dat zijn inderdaad mensen die gebonden zijn aan deze gemeente. Werk, mensen die hier wonen en mensen die hier familie hebben. Wat je natuurlijk in heel veel gemeenten ziet, is dat we heel graag willen dat we onze kinderen, als ze dat zelf willen, de ouderen, opa's, oma's, tantes en ooms, enzovoort, dicht bij ons houden. Nogmaals, zeker als mensen dat willen en als die gelegenheid er is. Ik denk dat dat het centrale uitgangspunt is van ons hoofdlijnenakkoord. Wij zien daarin geen oplossing door in Woonnet Haaglanden actief te blijven of om stug vol te houden aan de 30% sociale huur. Dat zien wij niet als maatregelen om die algemene wens te realiseren.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Knaap van OGP Midden-Delfland.

De heer **Knaap**: Ik ga toch even terug in de tijd - dat is ook een heel leuk liedje - naar de motie, waarin we geregeld hebben dat we voortaan 30% sociale huur, 30% betaalbare koop en 40%, nou ja, we kijken wat dat wordt, gaan realiseren. Die motie is drieënhalve jaar geleden ingediend door OGP Midden-Delfland, mede namens de VVD. De motie is in de raadsvergadering voorgelezen door uw voorganger, de heer Van der Eijk. Hoe kan het dat u er nu ineens zo heel anders over denkt?

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Knaap. Het woord is aan de heer Hedges.

De heer **Hedges**: Daar denken wij niet radicaal anders over. Ik denk dat we een hele pragmatische invalshoek hebben. In de motie staat heel specifiek "30% sociale woningbouw te realiseren bij nieuwe bouwprojecten of combinaties daarvan". In onze beleving hoeft daar niet op die manier zo strikt aan vastgehouden te worden en mag daar best wel wat meer pragmatisme plaatsvinden. Als het gaat om Woondeals ...

De **voorzitter**: Ik zie daar weer een interruptie van de heer Knaap.

De heer **Knaap**: U maakt er een mooi verhaal van, maar dit is gewoon letterlijk wat in de motie van eind 2022 staat. Dit is de basis waarop we de afgelopen vier jaar, mede dankzij de motie van VVD en OGP Midden-Delfland, onze nieuwe projecten hebben vormgegeven. We hebben ook gesteld dat het niet helemaal lukte in een klein afzonderlijk project, maar wel over meerdere projecten in een dorpskern heen. Dus u geeft geen antwoord op de vraag hoe het kan dat u daar nu vanaf stapt.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hedges.

De heer **Hedges**: Dat is geen antwoord? Volgens mij geef ik een antwoord, maar krijgt u niet te horen wat u wilt. Dat is iets anders dan geen antwoord krijgen. U krijgt een antwoord dat u wellicht inhoudelijk niet op het gewenste niveau vindt. Dat mag allemaal. Maar volgens mij krijgt u wel degelijk een antwoord hoe wij daar op dit moment tegenaan kijken. Ja, en dingen veranderen wel eens in het leven.

Ik kijk naar de andere vragen die gesteld zijn, want het is een wirwar aan vragen. Laten we ook

heel even stilstaan bij andere punten die voor OGP Midden-Delfland belangrijk zijn, maar ook voor ons. Dat is de duurzame boer, water - en luchtkwaliteit. Nee, daar staat niet altijd heel specifiek iets over genoemd in het hoofdlijnenakkoord, wel degelijk over waterkwaliteit, misschien niet voldoende over luchtkwaliteit naar inzien van OGP Midden-Delfland. Maar we nodigen OGP Midden-Delfland uit om daar met moties en op andere manieren hun inbreng te doen, zodat het college daar werk van kan maken. Als het gaat om de duurzame boer, zijn daar volgens mij ook al allerlei beleidslijnen op uitgezet. Wij hebben geen enkele reden om dat beleid te veranderen. Het staat er daarom ook niet in. Ik heb het idee dat zowel door de heer Roeling als door mijzelf de meeste vragen worden beantwoord, dus ik laat het hierbij. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Hedges, voor de beantwoording van de vragen en de toelichting die gegeven is. Dan is het zo dat ik in de tweede termijn het verzoek doe wie er nog van de gelegenheid gebruik wil maken. Ik zie daar de lampjes weer branden. Daarbij wil ik als eerste het woord geven aan de heer Vieira van D66. Aan u het woord.

De heer **Vieira**: Dank u wel, voorzitter, en dank aan Mijn Partij en de VVD voor het beantwoorden van de vragen. In ieder geval is er duidelijkheid op het gebied van de begrotingscyclus gekomen, zodat we weten waar we de komende tijd aan toe zijn. Veel is er niet concreter geworden. Veel moet nog uitgewerkt worden. Dat is ook niet helemaal duidelijk. We kijken dus ook echt uit naar het collegewerkprogramma. Maar we zien gewoon bepaalde afspraken en dan wordt er nu gezegd 'we gaan gewoon kijken hoe we er pragmatisch mee omgaan'. Er staan ook termen in als 'we willen dingen versnellen, maar tegelijkertijd laten we ook meer los'. Wij proberen een concreet beeld te krijgen van wat dat betekent, maar goed ik ben bang dat we daar vanavond geen duidelijkheid over krijgen. Ik kijk dus enorm uit naar het collegewerkprogramma, waarin het allemaal wat concreter wordt. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Vieira. Dan wil ik het woord geven aan de heer Knaap van OGP Midden-Delfland.

De heer **Knaap**: Naar aanleiding van de eerste termijn en de antwoorden die we gekregen hebben, concluderen wij in ieder geval een paar dingen. Het is heel nobel dat de fractie van Mijn Partij bereid is om straks te investeren in kleinschalige opvang. Dus die noteren wij vast. Dat wij vanuit OGP Midden-Delfland alleen geld-gedreven zijn als het gaat om opvang, werpen wij verre van ons. Daar hebben we genoeg over gesproken en daarvoor hebben we genoeg over ons heen gekregen de afgelopen vier jaar. Dat gaat verder dan alleen een financieel belang. Wij denken ook echt aan die mensen. Ik concludeer ook dat deze nieuwe coalitie er nog niet is voor onze inwoners die zo hard op zoek zijn naar een sociale huurwoning, of de inwoners die graag in aanmerking willen komen voor een sociale huurwoning in Delft, of in Maassluis, of in het Westland. Zover zijn we nog niet. Ik constateer ook dat de ruimte geboden wordt om straks met moties, amendementen en initiatiefvoorstellen daadwerkelijk te gaan werken aan luchtkwaliteit. Bij de VVD is dat iets explicieter dan bij de fractie van Mijn Partij. Samenvattend zien wij in dit hoofdlijnenakkoord natuurlijk een heel aantal verbindingpunten. Natuurlijk zijn wij nieuwsgierig, net als de collega's van de coalitie, naar hoe dat concreet uitgewerkt wordt in een collegewerkprogramma en hoe het college dan ook daadwerkelijk aan de slag gaat. Op een paar elementen hebben we in dit betoog wat aandacht gevraagd, maar natuurlijk zullen we dit collegewerkprogramma opnieuw tegen het OGP-licht houden. We zullen het steunen, waar dat in onze visie past, en met liefde - dat zeg ik oprecht - aanvullen, waarvan wij denken dat het anders of beter kan. Wij verwachten daarin natuurlijk dezelfde open blik vanuit de coalitie, zoals er vandaag ook meerdere keren is toegezegd. Er moet me nog wel iets van het hart. Er zijn drie moties ingediend en die zijn alle drie niet omarmd, althans niet als richting om in een collegewerkprogramma op te nemen. Ik hoop niet dat dat een voorbode is voor de komende jaren, want dan komen we als raad niet echt verder. Het is al deels aan de orde geweest, maar wij maken ons ook zorgen over de rode draad die niet alleen wij, maar ook onze omgeving en zelfs de landelijke pers in een hoofdlijnenakkoord lezen. In zo een artikel van Nieuwsuur staat inderdaad niet de term 'eigen volk eerst'. Er staat wel de 'eigen inwoners eerst-coalitie' en dat schept een beeld. Dat schept echt een beeld, want dat ligt heel erg dicht bij: 'wij regelen het allemaal zelf wel' en 'wij denken dat het beter kan'. En in de uitzending van Nieuwsuur gisteren, en dat ging ook over azc en gedoe, werden we ook genoemd. Midden-Delfland heeft een nieuwe coalitie die zich niet wil laten leiden door landelijke afspraken en dat is

een beeld waar wij als OGP niet trots op zijn. Wij hopen, nou eigenlijk verwachten we, dat het anders wordt. Op 1 april jl. hebben namelijk alle leden van deze raad de eed of belofte afgelegd 'getrouw te zijn aan de Grondwet en het nakomen van de wetten'. Daar hoort de Spreidingswet gewoon bij. De wethouders die straks worden geïnstalleerd, leggen diezelfde eed of belofte af. Dat zijn voor OGP Midden-Delfland geen loze woorden. Dat gaat over het behoud van onze democratie en de goede vertegenwoordiging van onze inwoners in het besturen van onze gemeente. Vooral ook omdat Midden-Delfland deel uitmaakt van een groter geheel en mede bestaat bij de gratie van omliggende gemeenten, de provincie en het rijk en dus zal moeten samenwerken, ook als dat niet altijd direct gaat over eigen inwoners eerst. Het besturen van deze mooie gemeente vraagt en verdient meer dan het afzetten tegen anderen of tegen dingen die anders zijn. Vanuit OGP Midden-Delfland verwachten we dan ook dat een nieuw gemeentebestuur hier ten volste van doordrongen zal zijn en zal handelen in samenwerking met de regio, juist om onze sterke positie in deze regio te behouden. Daar wil ik het graag bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Knaap, voor uw slotbetog. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Langeveld van het CDA.

Mevrouw **Langeveld**: Ik wil Mijn Partij en de VVD bedanken voor hun toelichting. Ik ga op de inhoud niet veel meer zeggen. Ik heb al aangegeven dat wij het collegewerkprogramma graag tegemoetzien. Dan kunnen wij ook gedetailleerder op onderwerpen ingaan. Tot slot wil ik een motie indienen. Dat heb ik niet in de eerste termijn gedaan, want dat paste niet helemaal in het betog. Ik vind het een heel gezellige motie. Ze gaat over cultuur als pijler van cohesie en leefbaarheid. Cultuur heeft met ons allemaal te maken, met verbinding en met onze inwoners. Wij hebben in het hoofdlijnenakkoord geen expliciete paragraaf of doelstelling gezien ten aanzien van cultuur. Ik zal daarom het dictum voorlezen: "verzoekt het college een actieve en betrokken houding in te nemen bij verzoeken om (financiële) ondersteuning van culturele activiteiten en initiatieven in de gemeenten. En verzoekt het college te komen met een uitwerking van het cultuurbeleid en de raad hierover te informeren voor de begrotingsbehandeling 2027-2028." Deze motie wordt mede ingediend door OGP Midden-Delfland en D66.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Langeveld. Ook daar zal de motie in ontvangst genomen worden. Het is motie nummer 4, als ik het goed heb, die wij in het systeem hebben gezet. Er wordt nog even overlegd. Dat betekent ook meteen dat ik vanuit deze tweede termijn de beraadslagingen sluit. Over het hoofdlijnenakkoord, zoals al eerder gezegd, zal niet gestemd worden, want er is geen sprake van besluitvorming. Er is veel nieuwsgierigheid en er zijn veel vragen, die nog openstaan en die richting het college meegenomen worden. Het is zo dat er wel sprake is van een aantal moties die ingediend zijn. Daar gaan we wel over stemmen. Het betekent dat op dit moment de moties in het systeem geplaatst worden. Zodra u die in beeld heeft, zullen we die in stemming brengen. Dat doen we in de volgorde waarop ze zijn binnengekomen. Even een moment. De heer Renzen wil tempo, dus we gaan door.

De eerste motie die wij in stemming gaan brengen, is de motie 6.1, Handhaven 30% sociale huur bij nieuwe projecten, ingediend door OGP Midden-Delfland en het CDA. Ik wil u vragen om uw stem daarop uit te brengen. Alle stemmen zijn binnen. Daarbij hebben wij vanuit de VVD 4 stemmen tegen, CDA 3 stemmen voor, D66 2 stemmen voor en OGP Midden-Delfland 2 stemmen voor en Mijn Partij 6 stemmen tegen en daarmee is de motie niet aangenomen.

De motie wordt verworpen met voorstemmen van de fracties CDA, D66 en OGP Midden-Delfland.

De **voorzitter**: Dan gaan we door naar motie 6.2, Versnellen bouw met behoud van betrouwbaarheid. Ook hier Mijn Partij 6 stemmen tegen, VVD 4 stemmen tegen en het CDA, D66 en OGP Midden-Delfland voor en daarmee is de motie niet aangenomen.

De motie wordt verworpen met voorstemmen van de fracties CDA, D66 en OGP Midden-Delfland.

De **voorzitter**: Dan gaan wij vervolgens door naar motie 6.3, Verkeersveiligheid. Hierbij is het resultaat Mijn Partij 6 stemmen tegen, VVD 4 stemmen tegen en CDA, D66 en OGP Midden-Delfland stemmen voor en daarmee is ook deze motie niet aangenomen.

De motie wordt verworpen met voorstemmen van de fracties CDA, D66 en OGP Midden-Delfland.

De **voorzitter**: Tot slot hebben we 6.4, Cultuur als pijler van cohesie en leefbaarheid. En hier Mijn Partij 6 tegen, VVD 4 tegen en de andere drie partijen voor en daarmee is ook deze motie niet aangenomen.

De motie wordt verworpen met voorstemmen van de fracties CDA, D66 en OGP Midden-Delfland.

De **voorzitter**: Dat betekent dat wij met de stemming over de vier moties de besluitvorming doorgenomen hebben en het agendapunt over het aanbieden van het hoofdlijnenakkoord hierbij afsluiten.

7. Voorstel tot het benoemen van wethouders

De **voorzitter**: Dan zijn we aangekomen bij agendapunt 7. De fracties Mijn Partij en VVD stellen voor om de heer Roeling, mevrouw Renzen-van Leeuwen en mevrouw Keijzer-Broers te benoemen tot wethouder. De eerste twee personen worden aangesteld met een tijdbestedingsnorm van 100% en mevrouw Keijzer-Broers met een norm van 90%. Graag wil ik allereerst de fractievoorzitters, of wie de woordvoering doet, van de partijen die deze kandidaat-wethouders voorgesteld hebben, de gelegenheid geven om hun kandidaten voor te stellen. Ik begin bij de heer Roeling en ik zal daarna de heer Hedges het woord geven om de kandidaten voor te stellen.

De heer **Roeling**: Inderdaad, wij dragen iemand voor die nog niet bekend is in deze zaal, maar verder wel in Den Hoorn en omstreken. Wij dragen voor mevrouw Wally Keijzer. Veel mensen kennen haar wel van gezicht. Wat doet ze? Partner Joop, vier kinderen, inmiddels drie kleinkinderen. Wat ze doet heeft altijd wel een maatschappelijk tintje, zowel beroepsmatig als in haar vrije tijd. Wat voor ons heel belangrijk was, is dat zij al langere tijd werkt in de combinatie wonen, zorg, welzijn. Dat hebben we bewust zo opgenomen in ons verkiezingsprogramma. Daar is zij al jaren mee aan de slag. Daar pioniert ze in en dat was voor ons een hele belangrijke reden om haar voor te dragen met voornamelijk het sociaal domein in haar portefeuille. Ik heb hier ook nog een overzicht van wat ze allemaal heeft gestudeerd. Ik zal het u besparen, maar dat is voldoende. Dus ja, wij zijn zeer blij met de kandidaat, mevrouw Keijzer. Er wordt ook nog iemand anders vanuit onze partij voor voorgedragen, maar ik waag me niet aan om daar een introductie op te plegen, want dat ben ikzelf. Ik laat het hierbij. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel, de heer Roeling. Ik dacht dat misschien iemand van de fractie die daar wat over wil zeggen, maar dan houden we het hierbij. Dan gaan we door naar de heer Hedges vanuit de fractie VVD. Aan u het woord.

De heer **Hedges**: Mijnheer Roeling is uitermate bescheiden over zichzelf. Het is ook niet aan mij om daar iets over te zeggen, maar namens de VVD -fractie willen wij wel in ieder geval zeggen dat wij niet alleen blij zijn met Wally Keijzer, maar ook met de heer Roeling. Ik zit hier echter om Wendy Renzen-van Leeuwen te introduceren. Voor zover zij introductie nodig heeft, want zij is natuurlijk al wethouder geweest in onze gemeente. We zijn enorm blij dat we iemand mogen voordragen met het arbeids- en werkethos van mevrouw Renzen-van Leeuwen, want dat is ongekend. De mensen die met haar samengewerkt hebben binnen de gemeente zullen het allemaal beamen. Ze is iemand die uit onze gemeente komt en die onze gemeente liefheeft. Ze is iemand die het landschap hoog in het vaandel heeft staan en, dat is zeker vakinhoudelijk belangrijk, een zeer sterke economische basis heeft, dus wij zijn uitermate blij en tevreden dat we haar mogen voordragen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Hedges, ook namens de fractie VVD. Ik vervolg met te melden dat we voorafgaand aan deze vergadering een Commissie Onderzoek Geloofsbrieven hebben samengesteld, bestaande uit de leden Koppert, Van der Lans en Van Lier. De commissie heeft het onderzoek van de geloofsbrieven uitgevoerd. De bevindingen van de commissie zullen worden teruggekoppeld door mevrouw Van der Lans. Die geef ik hierbij dan ook graag het woord.

Mevrouw **Van der Lans**: De commissie heeft zich gebogen over de benodigde documenten van de benoemde wethouders. De toetsing is gebaseerd op de Gemeentewet en de Reglementen van

Orde. De Commissie Onderzoek Geloofsbrieven adviseert de raad over de benoeming aan de hand van risicoanalyse en integriteit, verklaring omtrent het gedrag, verklaring kiesrecht en nevenfuncties. Op grond van het Reglement van Orde is er een risicoanalyse integriteit uitgevoerd. De risicoanalyse integriteit is uitgevoerd door adviesbureau Berenschot, waarbij de burgemeester fungeert als opdrachtgever. De burgemeester heeft gesprekken gevoerd met de kandidaat-wethouders naar aanleiding van de rapportage. De burgemeester heeft tevens verslag uitgebracht aan de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven over het eindresultaat. De samenvatting van de bevindingen van Berenschot is met het verzenden van de agenda reeds als geheime bijlage met de raad gedeeld. De commissie concludeert dat dit proces correct is verlopen. Vervolgens hebben we op grond van de Gemeentewet beoordeeld of de benoemde wethouders voldoen aan de vereisten, zoals genoemd in artikel 10 van de Gemeentewet. Deze vereisten zijn: inwoner van de gemeente, achttien jaar of ouder en niet uitgesloten van het kiesrecht. Daarnaast is geconstateerd dat van alle wethouders een VOG is ontvangen, zoals is vereist conform de Gemeentewet artikel 36a, lid 2. Ook is gezien of de wethouders geen onverenigbare betrekkingen hebben, zoals bedoeld in artikel 36b van de Gemeentewet. Er zijn geen wettelijke bezwaren gevonden. Voorzitter, dat betekent dat de wethouders benoembaar zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van der Lans voor de terugkoppeling. Is er iemand die vragen heeft aan de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven? Dat is niet het geval. Dan bedank ik de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven voor haar werkzaamheden. Daar is serieus en zorgvuldig aandacht aan besteed. Bij dezen is de commissie ontbonden. Is er iemand die nog het woord wenst te voeren over het voorstel, zoals het nu voorligt? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot besluitvorming.

Op grond van de Gemeentewet, artikel 35, lid 1 en artikel 31, lid 1, geldt dat de stemming geheim is. Hiertoe zal een schriftelijke stemming worden gehouden. Om te zorgen dat de stemming goed verloopt, leg ik even uit wat er van u verwacht wordt. De stemming is een vrije stemming. Dat betekent dat u zelf mag kiezen op wie u stemt. Dat kan zijn op de kandidaten die zijn voorgesteld door Mijn Partij en de VVD, maar het mag ook een andere kandidaat zijn. Als u kiest voor de kandidaat die met naam genoemd staat, dan zet u een kruisje in het vakje dat bij akkoord staat. Als u een andere kandidaat kiest, dan vult u de naam van die persoon in bij het hokje 'niet akkoord naam andere kandidaat'. Wat hierbij wel belangrijk is, is dat doordat er hier sprake is van een vrije stemming, het u als raadslid vrijstaat om ook voor uw eigen benoeming te stemmen. De heer Roeling hoeft zich dus niet te onthouden van stemming. Een geldig stembriefje is een stembriefje dat behoorlijk is ingevuld, zoals ik zojuist heb uitgelegd maar voor de volledigheid leg ik u hierbij ook uit wanneer uw stembriefje niet behoorlijk is ingevuld en dan is het niet geldig. Een stem is niet geldig als het blanco is, onleesbaar, getekend en dat het duidelijk is wie er gestemd heeft, als onduidelijk is wie er bedoeld wordt met een stem, als er tegelijk akkoord en niet akkoord gestemd is en als er meerdere namen voor één positie zijn ingevuld. Het lijkt heel logisch, maar het komt soms voor. De bode deelt de stembriefjes uit. Zodra die uitgedeeld zijn en opgehaald, dan schors ik de vergadering, zodat het stembureau zijn werkzaamheden kan uitvoeren. Ik benoem hierbij tot stembureau de leden Koppert, Van der Lans en Van Lier.

Beste mensen, dat betekent dat ik de vergadering nu zal schorsen en dat zal ik doen voor vijf minuten. Ik hoop dat jullie allemaal de stembriefjes goed hebben ingevuld en ik verzoek u waar mogelijk te blijven zitten, dat we niet straks weer moeten verzamelen.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, geachte raad, ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan mevrouw Van der Lans als voorzitter van het stembureau om de uitslag van de stemming met ons te delen.

Mevrouw **Van der Lans**: De fracties Mijn Partij en VVD stellen drie personen voor om te benoemen als wethouder. De geloofsbrieven zijn overlegd en voorafgaand aan deze vergadering beoordeeld door een commissie uit uw midden. Op grond van de Gemeentewet artikel 35, lid 1 en artikel 31, lid 1 geldt dat de stemming in geheim is. Hierop is een schriftelijke stemming gehouden. De raad besluit om als wethouder te benoemen de heer Roeling met 14 stemmen voor en 3 tegen, mevrouw Renzen-van Leeuwen met 14 stemmen voor en 3 tegen, mevrouw Keijzer-Broers met 17 stemmen voor en 0 stemmen tegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat betekent dat alle drie de wethouders zijn benoemd met de daarbij vastgestelde tijdsbestedingsnorm. Ik dank het stembureau voor de verrichte werkzaamheden en ontsla het weer van verdere verplichtingen.

8. Afleggen eed dan wel verklaring en belofte door de kandidaat-wethouders

De **voorzitter**: Alvorens de drie benoemde wethouders de eed of de verklaring en belofte kunnen afleggen, dienen zij de benoeming te aanvaarden. Ik wil de heer Roeling, mevrouw Renzen-van Leeuwen en mevrouw Keijzer-Broers verzoeken om bij het spreekgestoelte te komen staan.

De **voorzitter**: Mijnheer Roeling, aanvaardt u deze benoeming?

De heer **Roeling**: Ik aanvaard de benoeming.

De **voorzitter**: Mevrouw Renzen-van Leeuwen, aanvaardt u deze benoeming?

Mevrouw **Renzen-Van Leeuwen**: Ik aanvaard de benoeming.

De **voorzitter**: Mevrouw Keijzer-Broers, aanvaardt u deze benoeming?

Mevrouw **Keijzer-Broers**: Ik aanvaard de benoeming.

De **voorzitter**: Nu u allen de benoeming aanvaard heeft, gaan we over tot het afleggen van de verklaring en belofte. Ik vraag iedereen, die daartoe in staat is, om te gaan staan. De tekst luidt als volgt:

'Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer **Roeling**: Dat verklaar en beloof ik!

Mevrouw **Renzen-van Leeuwen**: Dat verklaar en beloof ik!

Mevrouw **Keijzer-Broers**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Ik ga u een hand geven en ik wil u alle drie van harte feliciteren en heel veel succes wensen. Ik ga jullie nu allereerst de bloemen overhandigen. Dan mogen jullie ook de ronde maken in de raad en dan aan de colleegetafel plaatsnemen, want ik ga jullie nog even toespreken. U bent benoemd en door eenieder gefeliciteerd als wethouder van Midden-Delfland, en straks uiteraard ook door de mensen op de tribune. Nogmaals veel succes en wijsheid toegewenst. Vanaf heden kijken namelijk ook velen in de samenleving anders naar u. U bent wethouder voor onze gemeente en lid van een collegiaal bestuur, het college van B en W. Samen gaan we aan de slag. Morgenochtend gaan we voor het eerst bij elkaar komen in deze samenstelling en dan gaan we afspraken maken over hoe we collegiaal samenwerken en zaken met elkaar doorspreken. En dan begint gelijk het echte werk voor jullie en voor ons allen. Het dagelijks besturen van deze mooie gemeente is een grote verantwoordelijkheid, waar je niet alleen voor staat. De ambtenaren zijn - dat is al heel mooi vanavond aangehaald - echt belangstellend en enthousiast om u bij te praten over de lopende projecten en zaken die zowel op korte als lange termijn opgepakt mogen worden en ook al draaien. Het is ook goed om te kijken wat belangrijk is om te behouden en goed voort te zetten. Maar ook zeker vanuit jullie collegewerkprogramma dat in wording is straks ook met elkaar aan de slag te kunnen. De gemeentesecretaris zorgt er natuurlijk voor dat de besluiten ambtelijk worden uitgevoerd. Daar zijn onze medewerkers ook voor beschikbaar. Dus ik noem niet zonder reden belangrijk dat de ambtenaren niet alleen klaarstaan en er heel veel zin in hebben om aan de slag te gaan, maar ook heel belangrijk zijn voor jullie om mee kennis te maken en mee aan de slag

te gaan. Daarbij is het wat mij betreft ook belangrijk om mee te geven dat we die verdere verbinding in en met de samenleving en de inwoners in een goede wisselwerking doen met jullie als wethouders op alle thema's. Ik heb het uit eigen ervaring, vanuit de grote diversiteit aan contacten in de gemeente al mogen ervaren, zowel in de gemeente met de bestuurs- en overlegorganen, als in de externe contacten. Ik wil ook heel graag meegeven dat goede communicatie in- en extern dan ook van groot belang is, dus laten we daaraan werken. Maar jullie stralen ambitie uit en energie om aan de slag te gaan en het hoofdlijnenakkoord is deze avond besproken. Daarbij staan nog heel veel vragen open, maar er komt een collegewerkprogramma aan en daarin worden veel onderwerpen uitgewerkt. Dan weten de samenleving en de raad waar we op gaan inzetten. Onze gezamenlijke missie van de gemeente Midden-Delfland spreek ik hierbij als burgemeester van deze prachtige gemeente ook nog eens even naar u en ons allen uit. De gemeente Midden-Delfland verbindt het groene landschap met de stedelijke omgeving. Met de gemeenschap werkt zij aan een betere kwaliteit van leven. Hierbij wil ik jullie nogmaals heel veel succes wensen en we gaan aan de slag. Dank u wel.

9. Schorsing voor benoeming nieuw lid gemeenteraad en onderzoek door de commissie geloofsbrieven

De **voorzitter**: Met de benoeming van de heer Roeling tot wethouder is er een zetel in de gemeenteraad vrijgekomen en dat zien we ook gewoon, fysiek. Om die in te vullen dient de voorzitter van het Centraal Stembureau, de in aanmerking komende kandidaat te benoemen tot gemeenteraadslid. Als deze kandidaat de benoeming aanneemt, moeten zijn geloofsbrieven gecontroleerd worden door een Commissie Onderzoek Geloofsbrieven. Ik verzoek de leden Langeveld, Renzen en Vieira om hierin plaats te nemen. Ik schors de vergadering voor vijftien minuten voor de werkzaamheden van het Centraal Stembureau en de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven. Ik zie u over vijftien minuten.

Schorsing

10. Toelating nieuw lid gemeenteraad

De **voorzitter**: Geachte raad, dames en heren. Het is zo dat we nu met een beetje mazzel rond 23.00 uur rond zijn. Ik kan melden dat zojuist de heer Van Oyen benoemd is tot raadslid door het Centraal Stembureau. Hij heeft zijn benoeming aanvaard. Het is nu aan de raad om een besluit te nemen tot het toelaten van het benoemde raadslid. Op grond van de Kieswet artikel V 4 is het aan de commissie vanuit de raad om de geloofsbrieven van de nieuwgekozen leden van de gemeenteraad te onderzoeken en een advies te geven over de toelating van het nieuwgekozen lid. De commissie bestaat uit de leden Langeveld, Renzen en Vieira. Als het goed is, zal mevrouw Langeveld de terugkoppeling aan de raad doen. Ik wil u vragen wat de bevindingen vanuit de commissie zijn. Aan u het woord.

Mevrouw **Langeveld**: De commissie heeft zich gebogen over de geloofsbrieven van het benoemde raadslid. De toetsing is gebaseerd op de Kieswet en de Gemeentewet. We hebben op grond van de Gemeentewet beoordeeld of het door het Centraal Stembureau benoemde raadslid voldoet aan de vereisten zoals genoemd in de Gemeentewet. Deze vereisten zijn: inwoner van de gemeente, achttien jaar of ouder en niet zijn uitgesloten van het kiesrecht. Ook is gezien of het lid geen onverenigbare betrekking heeft, zoals bedoeld in artikel 13 van de Gemeentewet. Er zijn geen wettelijke bezwaren gevonden. Voorzitter, dat betekent dat het raadslid kan worden toegelaten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, voorzitter, dat is een helder advies. Ik neem aan dat de raad hiermee voldoende duidelijkheid heeft en niemand het woord erover wenst te voeren. Op basis van dit advies kan dan de raad overgaan tot besluitvorming. De stemming kan deze keer op digitale wijze, aangezien het een besluit tot toelating betreft. De stemming is geopend. De uitslag unaniem positief. Het voorstel is daarbij aangenomen.

11. Afleggen eed dan wel verklaring/belofte door nieuw gemeenteraadslid

De **voorzitter**: De heer Van Oyen is benoemd en toegelaten tot de gemeenteraad. Alvorens hij zijn functie ook daadwerkelijk kan uitoefenen, dient hij de verklaring en belofte af te leggen, zodat hij daarna rechtsgeldig kan deelnemen aan de raadsvergaderingen en de besluitvorming van de

gemeenteraad. Ik wil de heer Van Oyen vragen om naar voren te komen om de verklaring en belofte af te leggen. Ik verzoek u allen weer te gaan staan. De tekst luidt als volgt:
'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik trouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer **Van Oyen**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd en welkom terug in de raad.

12. Sluiting van de vergadering

De **voorzitter**: Geachte raad, nieuw geïnstalleerd college, oud-collegeleden, publiek, pers en iedereen die vanavond aanwezig was. We hebben 23.00 uur inderdaad gehaald. Er is heel wat gesproken en er is heel wat over tafel gekomen. Dat maakt dat de gemeente Midden-Delfland naar de toekomst toe aan de slag gaat met het nieuwe college, met de raad in volledigheid met de heer Van Oyen. Het betekent dat ik u ook deze avond van harte uitnodig om onder het genot van een drankje en een hapje in de foyer de collegeleden te feliciteren en uiteraard nog even na te praten. Allen wel thuis alvast en tot ziens. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie van de gemeente Midden-Delfland op 23 juni 2026.

de griffier,
W. Tieman

de voorzitter,
F.I. Noordermeer-van Slageren